

A Kunhegyesi
Általános Iskola
Pedagógiai Programja

2025

Tartalomjegyzék

Tartalom

BEVEZETÉS	4
NEVELÉSI PROGRAM.....	5
1. Az iskolai oktató-nevelő munka legfontosabb pedagógiai elvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	5
1.1. <i>Pedagógiai alapelvek</i>	5
1.2. <i>Az iskola alapvető céljai</i>	5
1.3. <i>A minőségi munkavégzés kritériumainak beazonosítása a teljesítményértékelés esetében</i>	6
1.3.1. <i>Az iskola legfontosabb feladatai</i>	8
1.1. <i>Az iskola helyi tanterve</i>	15
<i>Nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás</i>	18
1.2. <i>Nevelő – oktató munkánk célja a kulcskompetenciák fejlesztése területén</i>	20
1.3. <i>Az intézmény eredményességének mutatói</i>	25
1.4. <i>Nevelő-oktató munkánk megvalósításának színterei, eszközei, eljárásai</i>	29
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	33
3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	37
3.1. <i>Az iskola egészségnevelési célja és feladata</i>	38
3.2. <i>Az iskola szerepe és lehetőségei</i>	41
4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	56
4.1. <i>A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok</i>	59
4.2. <i>Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai</i>	59
4.3. <i>A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai</i>	63
4.4. <i>A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai</i>	63
5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	64
5.1. <i>A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg</i>	64
5.2. <i>Az osztályfőnök feladatai és hatásköre</i>	65
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	67
6.1. <i>A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek</i>	67
6.2. <i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása</i>	69
6.3. <i>Sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk</i>	79
6.4. <i>A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdők segítése</i>	81
7. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....	84
8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	87
9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	87
9.1. <i>Kapcsolattartás a szülőkkel</i>	87
9.2. <i>A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák</i>	91
9.3. <i>Kapcsolattartás külső partnerekkel</i>	92
10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	93
10.1. <i>Tanulmányok alatti vizsgák</i>	93
10.2. <i>Osztályozóvizsga</i>	94
10.3. <i>A javítóvizsga</i>	97
10.4. <i>A pótló vizsga</i>	97
10.5. <i>Különbözeti vizsga</i>	98
10.6. <i>Az értékelés rendje, a továbbhaladás feltételei</i>	98
10.7. <i>Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai</i>	99

11.	„A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” kiemelt uniós projektben vállalt feladataink.....	100
	EFOP-3.1.5-16-2016-00001	100
	Intézményfejlesztési területek:.....	100
12.	A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	102
12.1.	<i>A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....</i>	<i>102</i>
12.2.	<i>A pedagógiai program módosítása</i>	<i>102</i>
13.	A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	103
	AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ EGYEZTETŐ FÓRUMOK NYILATKOZATAI....	104

BEVEZETÉS

A Kunhegyesi Általános Iskola többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény, amely feladatait szakmailag önálló, egymással együttműködő, tevékenységüket összehangoló intézményegységekből álló intézményként látja el.

Az intézményegységek a pedagógiai programban foglaltak alapján tervezik meg a tanév nevelő-oktató munkáját, amelyre vonatkozó irányelveket többi alapidokumentumban is rögzítenek.

A nevelési program az intézmény mindkét feladatellátási helyére vonatkozik, helyi tanterv külön készült a kunhegyesi intézményre vonatkozóan és külön a Kunhegyesi Általános Iskola Tiszagyendai Általános Iskolájára vonatkozóan.

Küldetésnyilatkozatunk:

Mottó:

„Az iskola arra való, hogy az ember
megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen tudásvágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni, amit csinál,
és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Intézményünk nyolc évfolyamos általános iskolaként látja el közoktatási feladatát. Arra törekszünk, hogy a város meghatározó iskolájaként hagyományos értékeinket megtartsuk, az iskola hírnevét öregbítsük, megszerzett tudásunkat, tapasztalatunkat továbbadjuk. Célunk, hogy színvonalas nevelő-oktató munkánkkal szilárd alapismereteket adjunk, és biztos alapkészségeket nyújtsunk tanulóinknak, melyekkel felkészítjük őket a továbbtanulásra. Segítünk abban, hogy diákjaink egészséges, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó fiatalokká váljanak. Feladatainkat igyekszünk jól felkészült, szakmailag igényes, megújulásra képes, a minőség iránt elkötelezett munkatársakkal végezni, amelyhez megfelelő munkakörülményeket biztosítunk. Tevékenységünket olyan közszolgáltatásnak tekintjük, mellyel a közvetlen és közvetett partnereink igényeit partnereinkkel együttműködve teljesítjük.

NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolai oktató-nevelő munka legfontosabb pedagógiai elvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

„Jó szóval oktasd, játszani is engedd...”

(József Attila)

1.1. Pedagógiai alapelvek

Az ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása. Saját, egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, az emlékezet edzése, az ismeretek előhívásának gyorsítása. Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása.

Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, más népekkel szemben tolerancia.

A demokratikus magatartásformák kialakítása.

A különféle kommunikációs csatornákon nyert információk (verbális, vizuális, audiovizuális, informatikus) értelmezése, feldolgozása.

Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása.

A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete és gyakorlása.

1.2. Az iskola alapvető céljai

Színvonalas alapfokú oktatás végzése az ismeretek közvetítésével és a személyiség fejlesztésével.

Fejleszteni kívánjuk tanulóinknál:

- az értelmes, kreatív és kritikai gondolkodást
- a kommunikációs képességeket és készségeket
- a manuális képességeket tudatosan irányított tevékenységrendszer által
- az egész életen át történő tanulási igényt
- a demokratikus és felelős döntési készséget

- a másakra való figyelmet, a világ dolgai iránti érdeklődést
- az egészséges életmódra való törekvést.

Ezen célok elérésének érdekében a következő nevelési eszközöket, módszereket kívánjuk alkalmazni, melyekben a nevelők szakmai autonómiája érvényesül:

- az ismeretanyag elsajátításában a rendszerességre, alaposagra szoktatás a követelés, a folyamatos ellenőrzés és értékelés révén,
- a nevelési-oktatási folyamatban a beszélgetés, meggyőzés, a példaadás módszerének alkalmazása,
- minden tevékenységben a gyakorlás módszere,
- fontosnak tartjuk a dicséretet, mint az elismerés módszerét,
- a nevelési célból felhasznált tárgy, technikai eszközök megválasztásának is a tanulók sokoldalú fejlesztését kell szolgálniuk.

Nincs azonban egyedüli célravezető módszer. Általában nem egy, hanem több módszert, eszközt alkalmazunk egy időben, párhuzamosan, meghatározott összefüggésben – mindig szem előtt tartva a gyermekek egyéni képességeit, egyéni személyiségjegyeit.

1.3. A minőségi munkavégzés kritériumainak beazonosítása a teljesítményértékelés esetében

Teljesítményértékelési rendszer

Intézményünkben a **18/2024 (IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről** alapján teljesítményértékelési rendszer működik.

A teljesítményértékeléssel kapcsolatos jogkörök:

- A teljesítményértékelés során a legalább Pedagógus I. besorolással rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott, valamint a meghatározott pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak teljesítményét értékeli az intézmény vezetője.
- Az igazgatót a fenntartó képviselője értékeli.
- A tagintézmény-igazgatót, az igazgatóhelyetteseket az igazgató értékeli.

A teljesítményértékelés:

- Évente eljárásrend készül a teljesítményrendszer működéséhez, amely az intézményi munkaterv része.
- Az értékelő vezető évente a teljesítményértékelési időszakra vonatkozóan értékeli az értékelendő személy teljesítményét. A teljesítményt a személyre szabott éves teljesítménycélok, valamint a feladatellátás egyes összetevőit megjelenítő értékelési szempontok szerint végzi, melybe közreműködőket (igazgatóhelyettes, munkaközösség-vezető) is bevonhat.

- Az értékelő vezető a teljesítményértékelés lefolytatását követően, az önértékelést is mérlegelve, megállapítja az értékelendő személy teljesítményszintjét, és erről az értékelendő személyt tájékoztatja. Az értékelendő személy a teljesítményértékelés eredménye szerint kiemelkedő, átlagos és fejlesztendő teljesítményszintű lehet.
- A teljesítményértékelés dokumentációja a teljesítményértékelési elektronikus rendszerben történik.

Az Kunhegyesi Általános Iskola és Tiszagyendai Általános Iskolájának a pedagógusok teljesítményértékelését külön eljárásrend szabályozza. A pedagógusok teljesítményértékelése során törekedni kell arra, hogy a pedagógiai munka különböző szféráit átfogó, objektív és fejlesztő jellegű legyen. Az értékelés során figyelembe vesszük az alábbi területeket:

Oktatói tevékenység területén:

- A tananyag feldolgozásának módszertana, a tanórák változatossága és hatékonysága
- A tanulók aktív bevonása az oktatásba, a kooperatív tanulási formák alkalmazása
- A differenciálás, az egyéni képességekhez és szükségletekhez való alkalmazkodás
- A tanulók motiválása, a pozitív visszajelzések adása
- A digitális eszközök és módszerek hatékony használata
- A tanulók tanulási eredményeinek alakulása
- A tananyag átadásának hatékonysága (tanulói visszajelzések, teszteredmények)
- A tanulók aktív bevonása az órákba
- A tanulók tanulási nehézségeinek kezelése

Nevelői tevékenység területén:

- A személyiségfejlesztésre irányuló tevékenységek
- Az osztályközösség építése, a konfliktuskezelés
- A szülőkkel való együttműködés
- Az iskola életében való részvétel
- A pozitív tanulói légkör kialakítása
- A tanulók viselkedésének alakítása

Szakmai fejlődés területén:

- A szakmai továbbképzésekben való részvétel
- Az új pedagógiai módszerek és eljárások megismerése és alkalmazása
- A szakmai irodalom követése
- A kutatómunka
- A szakmai közösségekben való részvétel

Együttműködés területén:

- A kollégákkal, a vezetőkkel és a diákokkal való együttműködés
- Az intézményi feladatok ellátása

Egyéb feladatok:

- Az adminisztratív feladatok ellátása
- Az iskola életében való aktív részvétel

1.3.1. Az iskola legfontosabb feladatai

Az alapkészségek (olvasás, írás, számolás) elsajátításának biztosítása

Minden tanuló az 1-8. évfolyam életkori szakaszában találkozik először tudományos igényű ismeretekkel, a legfontosabb magatartási és viselkedési normákkal, értékekkel. Információt szereznek szűkebb és tágabb környezetükről, elemi összefüggések felismertetése, a lényegkiemelés technikájának készségszintre emelése.

Az indulási hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása

A tanulók manipulatív és képi gondolkodásának megfelelően, a tapasztalati ismeretszerzés időszakában főként a tevékenységközpontú tanítási stratégia segíti a meghatározott célok elérését.

Az indulási hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében elsősorban a tudás megszerzését és alkalmazását szolgáló pedagógiai eljárások mellett szükséges az olvasási-számolási problémák gyors felismerése és kezelése.

Értékközvetítés

A demokratikus iskola működését a magyar alkotmányban, valamint az emberi és gyermeki jogok chartáiban rögzített értékek szabják meg.

Ennek megfelelően iskolánkban az értékek egyensúlyára törekedve a következő területekre fektetünk hangsúlyt:

- A biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke stb.)
- A társas kapcsolatra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia stb.)
- A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség stb.)
- A humanizált társadalom és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes emberi kultúra értékei stb.).

Erkölcsei nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a

szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Nemzeti ünnepeink évfordulója alkalmával városi műsorokat, emlénapokat és emléktúrát szervezünk.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnővekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segíttéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartás módokat és azok kezelését.

Az pályaválasztás, iskolaválasztás megkönnyítése érdekében a nyolcadik osztályos tanulók minden tanévben részt vesznek a „Szakmák Világa” pályaválasztási kiállításon, Szolnokon.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnővekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világ gazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt meg szervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tantárgyak tanítása során a NAT fejlesztési területein meghatározott nevelési célokat követjük, ezek áthatják pedagógiai munkánk egészét.

Követelmények:

Az iskolából kikerülő tanulók az elsajátított gondolkodási műveletek segítségével kreatívan – önállóan is – képesek legyenek önmaguk tudásának bővítésére, fejlesztésére, vagyis alapismeretük nyitott és alkalmazható legyen a hétköznapi életükben, továbbtanulásukban egyaránt.

Legyenek képesek ismereteik, kommunikációs készségeik (írás, olvasás, számolás, beszéd-kommunikáció, viselkedési kultúra) birtokában tudatosan és igényesen élő, feladatokat vállaló, teljesítő, egymást segítő ifjakká válni, akikre jellemző:

- színvonalas alpműveltség, nyitott sokoldalúság
- egymás tisztelete, mások érdekeinek megbecsülése
- a haza iránti elkötelezettség, társadalmi érdeklődés, aktivitás
- etikus, alkotó diákélet, életkoruknak megfelelő értékrend, döntési képesség.

A meghatározott órakeretben, a megválasztott tananyaggal és tankönyvi tartalommal, adekvát módszerekkel alakuljon ki a tanulóknak képességeiknek megfelelően:

- a megfigyelés-centrikus gondolkodás
- a memorizálás, az ismeretek felidézésének képessége, az emlékezet (memoriterek, versek, dalok, idézetek, szabályok megtanulásával)
- komplex látásmód
- fokozott beszélgetéssel (leírás, elmondás, elbeszélés, párbeszéd, szerepjáték) a helyes kommunikáció, előadásmód
- az összehasonlítási, ok-okozati, a viszonyítási és bizonyítási vagy cáfolási képesség
- a csoportosítási, rendszerezési képesség
- a kiemelés, az általánosítás, az indoklás, az ítéletalkotás és következtetés képessége
- a kreativitás
- az együttes tevékenységrendszer (a teamban való munkálkodás)
- az egyéni képességek kibontakoztatása differenciált feladatok, programok megoldásával
- a tanár – diák kapcsolatok, a tantárgyi kötődés, attitűd.

Éljenek az alkotás lehetőségével, mivel a tanítás-tanulás folyamatában módjuk van egyedi tanulói elgondolások, ötletek, találmányok, alkotások (vers, próza, matematikai elgondolás stb.) kivitelezésére.

Törekedjenek az iskolai értékrend és normák megismerésére, elsajátítására, megtartására.

Legyenek képesek önmaguk és mások munkájának mérlegelő megítélésére, legyen reális véleményük, meghatározott állásfoglalásuk.

Véleményük legyen nyílt, jobbító szándékú.

Az iskolai oktató-nevelő munka elveinek érvényesítése, követelményeinek megvalósítása a következő elvárásokat támasztja a nevelőtestület tagjaival szemben:

- egységes nevelési látásmódra törekvés, melyen belül az egyéni nevelői hatásoknak erősíteniük kell egymást
- az önismeret, önfejlesztés, önbizalom tanítókra, tanárookra vonatkozó követelménye
- önállóság a minőségi munka elvégzésében
- együttműködési képesség, tolerancia fejlesztése
- empátiás készség a tanulókkal, kollégákkal szemben
- a realitásérzék fejlesztésére való törekvés a különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulók segítése érdekében
- a „példa” szerepének felvállalása.

1.1. Az iskola helyi tanterve

Az intézmény helyi tanterve készült az 5/2020.(I.31.) Korm.rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) Korm. Rendelet módosításáról alapján.

Az iskola **helyi tanterve** tartalmazza:

- a választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését,
- a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,
- az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét,
- a Nemzeti Alaptantervben (a továbbiakban: NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,
- az alapfokú művészeti iskola és a kollégium kivételével a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját, ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg,

- a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait. A következő év májusában meghirdetett szakköröket a tanárok nevében hirdetjük meg.
- a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,
- a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,
- a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot,
- az alapfokú művészeti iskola kivételével az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket,
- a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,
- a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket

A módosított Nemzeti Alaptanterv 2020. szeptember 1-én lépett életbe az első és ötödik évfolyamon, majd azt követően tanévenként felmenő rendszerben.

- 2020/2021-es tanévben az 1. és 5. évfolyamon,
- 2021/2022-es tanévben az 1., 2. és 5.,6. évfolyamon,
- 2022/2023-as tanévben az 1., 2., 3. és 5., 6., 7. évfolyamon,
- 2023/2024-es tanévben az 1-8. évfolyamon kerül alkalmazásra a módosított NAT.

2020. szeptember 1-től 1. és 5. évfolyamon, majd felmenő rendszerben bevezetésre kerülő óraszámok

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órák kerültek bejegyzésre. 1-4. évfolyamig a magyar nyelv és irodalom tantárgy nincs külön bontva, 5-8. évfolyamig külön tantárgyként szerepel.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	2	5	2	4		4	1	3	1	3	1
Magyar nyelv									2		2	1	1	1	1	1
Irodalom									2		2		2		2	
Matematika	4	1	4	1	4		4		4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölcsan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1,5		1,5	
Fizika													1,5		1,5	
Biológia													1,5		1,5	
Földrajz													1,5		1,5	
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház										1						
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Közösségi nevelés									1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	
Cigány népismeret	0		1		1		1		0		1		1		1	

Nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás

Iskolánkban a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás valósul meg.

A nemzetiségi nevelés-oktatás egyik célja a kisebbségi népcsoportokhoz tartozó gyermekek, tanulók jogegyenlőségének érvényesítése a közoktatási rendszerben.

A Pedagógiai Programban rögzített alapelvek természetesen vonatkoznak a nemzetiségi oktatásra-nevelésre is. Azokkal a helyi sajátosságokkal bővítjük, melyek az iskola roma tanulóinak társadalmi, szociális és kulturális helyzetéből adódnak.

A roma származásúak felemelkedéséhez, társadalomba való beilleszkedéséhez nyilvánvalóan az egyik legfontosabb lépés, hogy iskolai végzettségüket tekintve kerüljenek ki jelenlegi hátrányos helyzetükből.

Iskolánkban eddig is fontos feladatnak tekintettük a szociális és tanulmányi hátrányban lévő tanulók felzárkóztatását, fejlesztését. A tanulmányi nehézségekkel küszködő tanulóinknak, köztük a roma etnikumhoz tartozó gyerekeknek, szükségük van fejlesztő foglalkozásokra. Azért kívánjuk a magyar nyelvű roma/cigány nevelési-oktatási programot tovább folytatni, hogy tanulóinknak reális esélyt biztosítsunk a továbbhaladásra, a középiskolába való eredményes felkészülésre.

A felzárkóztató oktatás is biztosítja a kulturális értékek megismerését, történelmi, irodalmi, képzőművészeti, zene- és táncművelés, valamint a hagyományokról szóló ismeretek oktatását. Elősegíti a tanulók iskolai sikerességét, felzárkóztatását, a tehetségek kifejlesztését.

Színterei:

- egyéni felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokat szervezünk
- középiskolai előkészítő foglalkozásokat szervezünk, amely lehetőséget adnak a tanulmányi elmaradások pótlására
- a diákönkormányzat rendezvényein és a diáksportköri foglalkozásokon jó lehetőség adódik a nevelési célok megvalósítására, a tehetséggondozásra.

A nemzetiségi kultúra megismertetése a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére

- heti két óra cigány népismeret oktatása 2-3-4., 6-7-8. évfolyamon. 2020/2021. tanévtől heti 1 cigány népismeret oktatása, valamint délután heti 2 óra kulturális foglalkozás első és ötödik évfolyamon, azt követően felmenő rendszerben
- a 2025/2026-os tanévtől 1. és 5. évfolyamon kivezetésre kerül a magyar nyelvű roma nemzetiségi oktatás

- a kisebbségi népismeret a tantárgyi órák keretében is lehetőséget nyújt arra, hogy a nem adott nemzetiséghez tartozó tanulók is ismereteket szerezzenek.
- felhasználjuk a tanórán kívüli tevékenységek lehetőségeit.

Tantárgyi struktúra és óraszámok a különnevelt gyógypedagógiai csoportban, enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7+1
Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
	Heti óraszám	Heti óraszám	Heti óraszám	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	4+1	4+1
Magyar nyelv	2	3	2	3
Irodalom	3	2	3	2
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természettudomány	2	3	5	5
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Heti órakeret	28	28	30	30

Intézményünk a módosított Nemzeti Alaptanterv alapján kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. Ennek alapja:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára,
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára.

Intézményünkben csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag feldolgozásához, mely hivatalosan tankönyvvé lett nyilvánítva. A nyomtatott taneszközökön túl egyéb eszközökre is szükség van bizonyos tantárgyak esetében: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, IKT eszközök, stb. Az egyes évfolyamokon a tantárgyak feldolgozásához szükséges tankönyveket/taneszközöket a szakmai munkaközösségek választják ki, az iskola helyi tanterve alapján, az igazgató egyetértésével. A kötelező taneszközökről a szülőket tájékoztatja az iskola.

A taneszközök kiválasztásánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének, korszerű ismeretet tartalmazzon,
- előnyben kell részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók, tartós kivitelűek,
- igazodjon a korosztály és képzési szint sajátosságaihoz, a tanulók eltérő képességszintjéhez,
- segítse a megértést és rögzítést jó szemléltető ábrákkal, táblázatokkal, grafikonokkal, képekkel és a lényeges részek kiemelésével.
- Előnyben részesítjük azokat a tankönyveket, melyekhez digitális tananyagok készülnek CD melléklettel, vagy interneten elérhető tananyagokkal.
- Segítse, támogassa a kompetencia alapú oktatás, nevelés eredményességét.

1.2. Nevelő – oktató munkánk célja a kulcskompetenciák fejlesztése területén

Célunk, hogy általános iskolai tanulmányaik végére tanulóink kulcskompetenciáit, önismeretét olyan szintre fejlesszük, melyek segítségével képessé válnak a társadalomba való beilleszkedésre, a sikeres továbbtanulásra, aktív állampolgári életre, önmegvalósításra.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van

személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik:

A kulcskompetenciák:

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

1. A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

3. A digitális kompetenciák

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban: IKT) magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzuk.

A matematikai kompetencia kialakulásában hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával.

Felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes képi, plasztikai, zenei és dramatikus megjelenítésre. Képes makettek, modellek konstruálására, hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal. A befogadó tevékenység aktív alkotótevékenységgel támogatva a kreativitásfejlesztés egyedülálló lehetőségeként működik. A kreatív gazdaság a világ leggyorsabban fejlődő ága, hisz a mindennapos kihívásokkal szemben mindig új megoldásokra van szükség.

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia úgy a tanulási időszakban, mint a továbbtanulás idején segíti tanítványainkat abban, hogy megismerjék tágabb környezetüket, képesek legyenek a kínálkozó lehetőségek felismerésére és megragadására.

A kompetencia lényege az, hogy az ember képes legyen az őt körülvevő események, lehetőségek jellemzően objektív, szélsőségeket kerülő értékelésére, a számára szükséges információk kiszűrésére és konstruktív alkalmazására. A kezdeményezőképességre és vállalkozókészségre szükség van az iskolai tanulmányok során, hiszen a felkészülési stratégia kialakítása, tanulási módszerek kifejlesztése igénylik ezt. Nem nélkülözhető a kezdeményezőképesség és a

vállalkozói kompetencia a családi életvitel kialakítására való felkészülés során sem. A kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia kialakítása az iskolánkban oktatott minden tantárgy tanításakor követelmény. Különös figyelmet kell kialakítására, a kialakulás ellenőrzésére fordítanunk az állampolgári ismeretek és közösségi nevelés órák keretében, ahol az ezzel kapcsolatos témákat minden évfolyam számára közösségi nevelési tantervünk, munkatervünk és tanmeneteink tartalmazzák.

A kompetenciafejlesztés intézményünkben

Az iskolai nevelés-oktatás egész tevékenységrendszerét áthatja a kulcskompetenciák fejlesztése. Minden kompetenciaterületen fontos, hogy:

- tanítás-tanulás aktív résztvevőjévé váljon a tanuló
- önálló, problémamegoldó képesség kialakítása mind elméleti órákon, mind a gyakorlat folyamán

A kompetencia-alapú oktatás kiemelkedő fejlesztési feladatai:

- az élmény és az öröm hozzákapcsolása a tanulás folyamatához
- az aktív részvétel lehetőségének biztosítása, valamint az egyéni érdeklődés és haladási ütem figyelembe vétele
- az önálló tanulási képesség kialakítása, az információszerzés és -rendszerezés teljes tanulási időszakot végig kísérő gyakorlása, valamint a birtokolt ismeretek egyre magasabb szinten történő integrálása
- az elvont iskolai tudáselemek következetes összekapcsolása a diákok napi tapasztalataival és az életkoruknak megfelelő gyakorlati feladatokkal
- a megszerzett tudás hasznosságának megélése a felhasználás különböző szintű (közvetlen, analóg és kreatív) lehetőségeinek gyakorlása révén
- kommunikációs és kooperációt igénylő csoportos munkaformák beemelése az iskolai tanulási, problémamegoldási és alkotó folyamatokba, megvalósításukhoz a feltételek megteremtése.

1.3. Az intézmény eredményességének mutatói

A tanulók eredményesek, ha:

- a tanulók képességüknek megfelelően helytállnak tanulásban, munkában, akaratban, szorgalomban
- pályázatokon, versenyeken, vetélkedőkön nagy számban vesznek részt, eredményesen szerepelnek; vonatkozik ez városi, területi, megyei és országos versenyekre egyaránt
- neveltségi szintjük az otthoni környezetük és életkoruk függvényében állandóan emelkedik, személyiségük gazdagodik
- hátrányaik csökkennek, esélyeik kiegyenlítődnek gyermekkoruk örömteli.

Az iskola büszke:

- a tanulmányi versenyeken országos helyezett tanulóira, a megyei versenyek nagyszámú helyezettjére
- a továbbtanulási mutatókra és a középiskolák elégedett visszajelzéseire
- sikeres labdarúgó- és kézilabdacsapataira
- a helyi igényekhez való alkalmazkodásra
- a tagintézmények hagyományaira
- diákönkormányzataira.

A pedagógusok eredményességi mutatói:

- a mindennapi gyakorlati pedagógiai munka szakszerűsége, a tanulókra is visszaható munkafegyelem
- a befogadó, elfogadó attitűd, az együttműködés készség
- eredményes felzárkóztató, esélyteremtő tevékenység
- a tanítványok eredményei az iskolai kompetenciaméréseken, versenyeztetés és versenyeredmények
- az iskolai és városi kulturális rendezvényekre, ünnepségeken való eredményes felkészítés, személyes közreműködés
- a pedagógiai pályázatokon való részvétel és annak eredményessége
- a szakmai fórumokon, pedagógiai napokon, kistérségi rendezvényeken való előadások sikere
- innovációkra való nyitottság:

- képessége, szakértelme, érdeklődése szerint javaslataival segíti a fejlesztést,
- szívesen vesz részt jó gyakorlatokon, műhelymunkákban, az ott tapasztaltakat hatékonyan beépíti nevelő-oktató munkába
- szakmai publikációk
- magasabb szintű szakmai és társadalmi szervezetek testületeiben való részvétel
- partneri elégedettség.

A közös családi és iskolai nevelés eredményeként olyan gyermekeket kívánunk formálni, akik rendelkeznek az alábbi személyiségjegyekkel:

- fegyelmezettek életkoruknak megfelelően műveltek
- kötelességtudóak
- érdeklődőek, nyitottak
- kreatívan, alkotóan gondolkodnak
- becsülik a tudást, a munkát
- képesek az írott szöveg megértésére, az értő kommunikációra
- ismerik a tanulás helyes módszereit, képesek önálló ismeretszerzésre készek az életben át tartó tanulásra
- érzékelik a problémát, képesek megoldásukra
- öntevékenyek, aktívak
- jó teljesítményre törekszenek tanulásban, sportban, munkában
- bíznak a jövőjükben, saját erejükben
- ismerik, tisztelik, ápolják:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket
 - a természet, a környezet értékeit
 - más népek értékeit, hagyományait
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat:
 - viselkedése udvarias
 - beszéde kulturált
 - társaival együttműködik
 - szüleit, nevelőit, a felnőtteket, társait tiszteli
 - megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket
 - egészségesen él

- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat.

Az iskola nem képes minden egyes tanulóban maradéktalanul kialakítani ezeket a személyiségjegyeket. A mindennapi nevelőmunka azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbben és legtöbbször rendelkezzenek ezekkel, mire iskolánkból tovább haladnak.

A nevelőtestület tagjai - önmagukban és együtt is - rendelkeznek az átadás képességéhez nélkülözhetetlen személyiségjegyekkel:

- példaadó személyiséggyermekközpontúság, a gyermekek mindenek-feletti érdekének elismerése
- a hivatástudat, felelősségérzet
- a biztos szakmai tudás
- a tanulói személyiség tiszteletben tartása
- a sokoldalú együttműködési készség
- előítélet - mentesség
- a mások elismerése, tolerancia, az integráció fontosságának belátása
- a sajátos nevelési igény elismerése
- konfliktustűrő és konfliktuskezelő képesség
- a gyermekek örömhöz, sikerekhez való juttatásának szándéka
- demokratizmus a gondolkodásban és a pedagógiai gyakorlatban
- nyitottság, partnerközpontúság
- új iránti fogékonyság, az önfejlesztés igénye.

Nevelési céljaink eléréséhez olyan együttműködő szülői kört remélünk, akik:

- tudatában vannak saját szülői felelősségüknek, kötelezettségüknek
- jogukat a közös felelősség elismerésével gyakorolják
- az iskola nevelési törekvéseit szóban és tettekben egyaránt támogatják
- készek és képesek az együttműködésre, a rendszeres kapcsolattartásra
- az otthoni, családi közegben maguk is aktív részesei a gyermeki személyiség formálásának
- ötleteikkel, javaslataikkal építő jellegű kritikájukkal részesei a közös nevelésnek.

Ennek érdekében az iskola lehetővé teszi, hogy a szülők:

- képviselőik útján részt vehessenek az iskolai dokumentumok készítésében
- megismerhessék, véleményezhessék a dokumentumokat

- résztvevői és szervezői legyenek az iskolai élet mindennapjainak, rendezvényeken, szülői fórumokon, sporteseményeken, nyílt tanítási órákon
- rendszeres és folyamatos kapcsolatot ápolhassanak gyermekeik tanítóival, tanáraival.

A tantárgyak tanítása során a NAT fejlesztési területein meghatározott nevelési célokat követjük, ezek áthatják pedagógiai munkánk egészét.

A kiemelt feladatok megvalósítása érdekében: valamennyi műveltségi területen: 1. Magyar nyelv és irodalom

2. Idegen nyelvek

3. Matematika

4. Történelem és állampolgári ismeretek

5. Közösségi nevelés

6. Természettudomány és földrajz

7. Művészetek

8. Technológia

9. Etika/ hit- és erkölcsan

10. Testnevelés és egészségfejlesztés

felszínre hozzuk, kibontakoztatjuk, fejlesztjük a tehetséget (tanórai differenciált foglalkozás, szakkörök, sportfoglalkozások, rendezvények, vers-, prózamondó és tanulmányi versenyek, vetélkedők, kulturális bemutatók),

A versenyekre történő benevezés, a felkészítés, a versenyeken való részvétel a megfelelő szakos pedagógusok, testnevelők feladata.

- a lemaradókat hozzásegítjük a felzárkózáshoz (korrepetálások, napközi otthon, kiscsoportos oktatás, tanulószoba)
- teret engedünk a színes, sokoldalú iskolai életnek, melyben fejlődhet a tanulók toleranciája, együttműködési készsége
- kiemelkedő figyelmet fordítunk az iskola arculatát meghatározó tevékenységekre: sport, művészeti nevelés, intézményi hagyományok, az integrációs folyamatokban betöltött szerep
- biztosítjuk a mindennapos testnevelést
- továbbra is fontos feladatunk a korszerű és hasznosítható ismeretek nyújtása
- fontos, hogy az idegen nyelv és digitális kultúra oktatás jó feltételeit még tovább javítsuk
- megköveteljük a tanulóktól a szabálykövetést, a fegyelmezett, pontos munkavégzést,

a humánus emberi magatartást és kapcsolatépítést

- ösztönözzük a tanulói és nevelői kiemelkedő teljesítmények és többlet feladatok vállalásának elismerését (tagintézményi szintű elismerésekkel, intézményi szintű díjakkal, magasabb kitüntetésekkel közösségek szintjén is).

1.4. Nevelő-oktató munkánk megvalósításának szinterei, eszközei, eljárásai

A pedagógiai feladatok megvalósításának alapvető szinterei:

- a tanítási órák
- napközi otthoni, tanulószobai foglalkozások
- a felzárkóztató, tehetségfejlesztő foglalkoztatások
- középiskolára felkészítő foglalkoztatások
- az iskolai rendezvények, programok
- sportfoglalkozások
- közös, iskolán kívüli programok.

Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka ismeret- és értékátadó tevékenység, amely csak akkor lehet eredményes, ha módszereiben, eszközeiben, eljárásaiban tekintettel van a tanulócsoporthoz heterogén összetételére, a tanulók életkori sajátosságaira, és kellő teret biztosít a tanulói aktivitásnak az ismeretszerzés folyamatában. Ennek néhány fontos eszköze a pedagógiai gyakorlatból:

- az eljárásoknak, eszközöknek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a képességekhez
- szorgalmazni kell a tanulói aktivitást, mely a tanulónak a tanulási tevékenységben való részvételét erősíti
- tág teret kell adni az egyéni munkamódszereknek, és ezzel hozzá kell segíteni a tanulót az egyéni tanulási stratégia kialakításához
- kiemelt fontosságú a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, melyben nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások
- lehetőség szerint multidiszciplináris órák (foglalkozások) szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg
- a teamtanítás megvalósítása, melynek során több tantárgy ismereteit integráló témákat közös tanítás keretében dolgoznak fel a pedagógusok (pl. tanulmányi kirándulások, témahetek, témnapok)

- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása
- lehetőség szerint iskolán kívüli szakemberek bevonása (szociális munkás; közoktatási, közművelődési, egészségügyi, gazdasági-pénzügyi szakemberek)
- külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználása (könyvtár, múzeum, színház, koncert)
- az értékelésnek a kapott feladatok megvalósításának módja és színvonala, a problémákra adott válaszok minősége szerint kell történnie
- a komplex személyiség fejlesztésében fontos szerepet kell kapnia az önismeretnek – az erős és gyenge pontok felismerésének, a fejlett és reális önértékelésnek, az önbizalom erősítésének, a kezdeményező és vállalkozó készségeknek, az ítélőképességnek, az erkölcsi és esztétikai érzékenységnek, az érzelmi intelligencia kialakításának.

Fontos:

- a tanulási technikák és módszerek tanítása, átadása, folyamatos karbantartása,
- az IKT - eszközök rendszeres használata, alkalmazásuk dokumentálása.

Alkalmazzuk:

- a meggyőzés módszereit (oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás stb.)
- a tevékenység megszervezésének módszereit (cselekedtetés, ellenőrzés, érdekes, játékos módszerek, gyakorlás stb.)
- a magatartásra ható, ösztönző módszereket (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).

Iskolánkban az oktatás-szervezés hatékonysága érdekében az előzőekben felsorolt lehetőségekhez, eszközökhöz közvetlen és közvetett módszerek, eljárások kerülnek alkalmazásra.

Közvetlen módszerek pl.:

- minden lehetséges tény bemutatása, szemléltetése, irodalmi anyagok felhasználása,
- közös és önálló elemző munka, megbeszélés tanórán és órán kívül,
- előadás, magyarázat, vita, példa, gyakorlás, segítség, ösztönzés, ellenőrzés, számonkérés,
- kooperatív technikák, projekt módszer,
- folyamatos értékelés, motiválás.

Közvetett módszerek pl.:

- a családok segítségének igénybevétele, együttműködés szorgalmazása,
- múzeum-, színház-, kiállítás- és hangversenylátogatások

- kirándulások, nyári táborok szervezése a lehetőségek figyelembevételével,
- tömegkommunikáció, internet felhasználása,
- kapcsolattartás partneri intézményeinkkel:
 - o Karcagi Tankerületi Központ (*pályázatok*)
 - o Ilosvai Varga István Művelődési Központ (*pályázati programok, egyéb rendezvények*)
 - o Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény – Család- és Gyermekjóléti Központ (*tanácsadás, táborok*)
 - o Jász-Nagykun –Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kunhegyesi Tagintézménye (*szakvélemények*)
 - o Kunhegyes Város Óvodai Intézmény Bölcsőde és Konyha (*óvoda – alsó tagozat átmenet könnyítése*)
 - o Karcagi SZC. Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola (*felső tagozat – középiskola átmenet segítése*)
 - o Kunhegyes Város Önkormányzata (*csatlakozás pályázati programokhoz*)
 - o civil szervezetek, gazdasági szervezetek (*pályaorientáció*)

Munkaformák:

- frontális osztálymunka,
- párban folyó tanulás,
- csoportmunka,
- mozaik módszer,
- forgószínpad,
- drámapedagógia,
- projekt,
- poszter,
- prezentáció
- digitális távoktatás.

A frontális tanításnak létjogosultsága van akkor, ha:

- homogén a tanulók előzetes tudása,
- egységesen fontos az ismeret,
- azonos algoritmusra építünk.

A differenciálás = eltérések figyelembe vétele:

- előzetes tudás mértéke,
- motiváltság szintje,
- tanulási készenlét/ aktivitás,

- tanulási tempó,
- önállósági fok.

A differenciálás eljárásai:

- munka a feladatlapon,
- munka a tankönyvvvel,
- munka a számítógépen,
- előadás/beszámoló,
- poszter,
- portfólió,
- prezentáció.

A pedagógus és a tanuló együttműködésén alapuló differenciálás:

- munka a feladatlapon,
- szövegfeldolgozás,
- kísérlet,
- demonstráció,
- beszélgetés,
- kutatás.

Tanórán kívüli foglalkozásokhoz:

- projektoktatás,
- múzeumi foglalkozás,
- könyvtári foglalkozás,
- művészeti előadáshoz, kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás.

Előnyök:

- a tanulók szociális kompetenciája fejlődik,
- a párhuzamosság növeli az interakciókat,
- javul az önállóság,
- a sikeres megoldások száma nő,
- a tanulási kedv erősödik,
- javul a tanulási hatékonyság.

Tanulmányi kirándulások: Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából. Sikeres pályázat esetén a „*Határtalanul!*” –

tanulmányi kirándulás hetedikeseinek programot valósítjuk meg.

Táborozások: A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik az iskolai szünetekben szervezett táborozások. A táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket pályázati forrásból kívánjuk fedezni. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni. Nagyszerű lehetőséget biztosítanak a Napközi Erzsébet-táborok, az ottalvós Erzsébet-táborok, a Határtalanul Pályázati Program, valamint az EFOP-3.3.5-17-2017- 0031 „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Segítő Program Kísérleti megvalósítása a Karcagi Tankerületi Központban” pályázat programja.

A tanulási színterek és formák sokszínűvé válása biztosítja a formális-nonformális-informális tanulást, mely megalapozza az élethosszig tartó boldoguláshoz szükséges képességeket, készségeket, jártasságokat, illetve kialakítja a diákokban az ehhez szükséges attitűdöt.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók személyiségének komplex fejlesztése az iskolai nevelési folyamat állandó feladata.

Célunk, hogy tanulóink:

- különböző adottságaikkal
- az eltérő mértékű fejlődésükkel
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal
- szervezett ismeretközvetítéssel
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

A személyiségfejlesztés során prioritást biztosítunk:

- a színes sokoldalú: iskolai életnek
tanulásnak
játéknak
munkának
- fejlesztjük: a tanulók önismeretét
együttműködési készségüket
eddzük akaratukat
- hozzájárulunk: életmódjuk

Figyelmet kell fordítani:

motívumaik szokásaik

az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

- a pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására (a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet erősítése)
- az önismeret fejlesztésére (az önértékelés és önkontroll erősítése, a sikerek és kudarckok feldolgozásának segítése)
- az együttműködési képesség és az egészséges versenyszellem kialakítására, az empátia képességének fejlesztésére
- kezdeményezőkészség, önállóság, a személyiség maximális tiszteletére (az emberi identitás megőrzése, a másság értékeinek tiszteletben tartása)
- a munka, az erőfeszítés és az általa létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülésére
- az egészséges, edzett személyiség kialakítására
- az egészségnek, mint alapértéknek elfogadtatására, az egészségmegőrzés igényének felkeltésére, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzésére
- a családtagok iránti kötődés, szeretet érzésének erősítésére (közös családi – iskolai programok, anyák napja, kirándulások)
- a környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítására
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetésére, emlékeinek tiszteletére, ápolására, megbecsülésére
- az alapvető állampolgári jogok megismertetésére.

A pedagógusnak, mint modellközvetítőnek, a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközének kell lennie.

A pedagógiai munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, az egész személyiség fejlődésének, fejlesztésének kell állnia.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Rendellenes személyiségfejlődésű, beilleszkedési és tanulási zavarokkal küszködő, illetve veszélyeztetett tanulók kezelése:

Feladatok:

- Egyéni segítségnyújtást kell biztosítani a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére.
- Fejlesztő foglalkozást, szakkorrepetálást kell tartani az integráltan nevelt tanulók számára.
- A nevelőknek az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben kell részesíteniük az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára kell támaszkodniuk.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó alapvető ismereteket foglalja magában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő szintjén.

- A követelmények differenciált meghatározásában ösztönözzük a személyiségfejlesztő oktatást.
- Figyelembe vesszük, hogy az nevelés-oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység más fórumai is.

Az értelem kiművelése során mindenkor építünk a megismerési vágyban és a teljesítményvágyban rejlő energiaforrásokra:

- A tantervi anyag feldolgozását a tanulók előzetes tudására építve tervezzük. Az arra alkalmas tananyagot szívesen végzett tevékenységgé alakítjuk. (Pl. önálló vagy csoportos munkává, próbálkozásra készítő, felfedeztető tevékenységgé.)
- Az osztályfőnök lévén számon tartjuk a tanulók érdeklődési területeit, azok alakulását, változását. Gondoskodunk arról, hogy nyilvánosságot kapjanak valamennyi iskolai közösségben.
- A gyermekeket fokozatosan eljuttatjuk a spontán játszózástól a szabálykövető játékig.
- Fejlesztjük a teljesítményvágy olyan motívumait, mint a sikervágy, elismerésvágy, érzelmi kötődés, kötelességtudat, ambíció, továbbtanulási szándék, önfejlesztési igény.

Megvalósítása:

- tanórákon: csoportbontás idegen nyelvből, informatikából

- tanórán kívüli foglalkozásokon
- felvételi előkészítőkön
- korrepetálásokon
- tehetségfejlesztő foglalkozásokon
- képességfejlesztő foglalkozásokon.

Az önkifejezés gyakorlása:

- tanórákon a kommunikációs kifejezőképesség fejlesztésével
- iskolarádió működtetésével
- újságcikkek szerkesztésével
- diákönkormányzati üléseken
- vers-, prózamondó versenyeken
- rajzpályázatokon
- tantárgyi versenyeken
- pályázatok írásával
- tanórán kívüli foglalkozásokon
- színpadi műsorok előadásával stb.

A segítő életmódra nevelés területén:

- pozitív szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése
- pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában
- élményszerű pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, történelmi, irodalmi személyiségek életével
- a pedagógusaink éljenek a segítő együttműködés változatos formáival.

Megvalósítása:

Betartható házirend elfogadásával:

- ennek következetes betartásával
- a benne foglalt jutalmazások, dicsérek, esetleges büntetések alkalmazásával
- a magatartás és a szorgalom rendszeres értékelésével
- a felelősi rendszer kialakításával
- tanórákon a tananyag tartalmának felhasználásával.

Az egészséges életmódra nevelés területén:

Kiemelten fontos a testnevelés órák, a diáksportköri élet, a helyi sportolási lehetőségek optimális kihasználása.

Megvalósítása:

- a mindennapos testnevelés keretében
- labdarúgó-, kézilabda-, atlétika- és tornaedzéseken, tömegsport foglalkozásokon
- gyógytestnevelés biztosításával a rászorulóknak
- versenyeken való részvétellel.

A szakmai képzés alapozása területén:

- Olyan tanórai és tanórán kívüli tevékenységek, szakkörök szervezése, melyeknek tartalma felhasználható a pályaaorientációban és az alkotó tevékenység működtetésében.
- Az iskolán kívüli fórumok minél jobb kihasználása.

Megvalósítása:

- technika és tervezés órák keretében
- közösségi nevelés órákon
- táborokban
- hulladékgyűjtés szervezésével
- farsangi rendezvényeken
- üzemlátogatások alkalmával
- művelődési ház, városi könyvtár rendezvényein való részvétellel.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Mottó:

„Hogy az emberek megtanulják és megértsék, hogy az egészség kincs, a legbecsesebb kincs, úgy az egészre, mint az egész nemzetekre nézve, akkor az emberiség gondolkodását kell átalakítani.”

(Fodor József)

Az egészségről alkotott nézetek nagyon változatosak, az egészség többféleképpen is definiálható: az egyszerűbb megközelítések mellett léteznek átfogó filozofikus vagy morális felfogások is. Másképp gondolkodnak az egészségről például a laikusok és másképp az egészségügyben dolgozók, de a különböző kultúrákban, társadalmakban ugyancsak eltérő módon vélekednek és beszélnek róla.

WHO: A teljes testi, lelki, szociális, jóléti állapot. Az egészségnevelési program hitvallása: Boldog és hasznos embert nevelni: ez magába foglalja azt a mérhetetlen felelősségteljes és ezerszálú munkát, amelyet intézményünk küldetéséként fogalmazzunk meg. Hisszük, hogy vannak és lesznek örök emberi értékek, amelyekre biztos tudás és emberi jövő építhető. Arra törekszünk, hogy tanítványainkat ezekre az értékekre támaszkodva minél jobban felkészítsük az életre, a rájuk váró feladatokra, a küzdelmekre, amelyek átszövik a társadalom minden szintjét. Hisszük, hogy lehet olyan légkört teremteni az iskolánkban, amelyben gyermekek örömmel tanulnak, tanárok örömmel tanítanak.

3.1. Az iskola egészségnevelési célja és feladata

1. Általános célok: Az egészséges életmódra nevelés célja a gyerekek, tanulók személyes részvételén keresztül az attitűd- és szemléletformálás, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakításának érdekében.

Cél: az önmagával, társaival, az épített és természetes környezetével harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség kialakítása.

2. Helyi célok: Célunk: egészséges, boldog, elégedett, önmagában bízó, adottságait, képességeit a lehetségesig kihasználó, reális célokért küzdeni tudó fiatalokat nevelni. Olyan nevelő-oktató munkában hiszünk, amely a lelki, testi és szellemi nevelést egyszerre valósítja meg annak érdekében, hogy tanulóink:

- önmagukat (lehetőségeiket és korlátaikat) világosan lássák
- érdeklődésük és képességeik vezérelje továbbtanulásukat
- legyenek képesek az önművelésre, a megújulásra, az élethossziglani tanulásra
- a tudás, a műveltség, a becsületesség, az önzetlenség, a tolerancia legyen számukra a legfontosabb emberi érték
- az életet, egészséget megbecsülő, környezetét védő, hazájára büszke, azért tenni tudó és akaró felnőtt válhasson belőle.

Célunk:a személyi tisztasággal, egészséges öltözködéssel és az egészséges napirenddel kapcsolatos szokások kialakítása

- az egészséges táplálkozás irányítása a lehetséges mértékben: a közétkeztetésben, napköziben
- a tanulóknál alakuljon ki a mozgásgazdag életmód iránti igény (testedzés, sportolás, kirándulás, túrázás)
- a tartalmas szabadidős szokások kialakítása (sport, tánc, hobbi)
- folyamatosan növeljük tanulóink fizikai terhelését
- mindennapi életünk legyen biztonságos (sport, közlekedés, kerékpározás, stb.)
- a fiatalok dohányzásra való rászokásának csökkentése
- az alkohol és drogfogyasztás megelőzése
- a biztonságos szexuális élet megismertetése tanulóinkkal
- az egészségügyi szolgáltatásokhoz és az ellátó hálózathoz való pozitív viszony kialakítás
- környezetünk védelmével kapcsolatos pozitív magatartás kialakítás,
- tanórákon és tanórákon kívül az egészségnevelési feladatok folyamatos megvalósítása
- a szülők bevonása az egészségnevelési program feladatainak megvalósításában.

Feladataink ennek érdekében:

- információ átadása szülőknek, gyermekeknek, pedagógusoknak sokoldalú ismeretközvetítéssel
- a lelki és testi egészség holisztikus szemléletmódja épüljön be az iskolai tevékenységekbe, a pedagógusok és a tanulók értékrendjébe
- rendszeres mozgás biztosítása a szabadban (heti öt testnevelés óra, sportfoglalkozások, tanórán kívüli tevékenységek a szabadban)
- ismeretek átadása az egészséges táplálkozásról, és lehetőség szerinti alkalmazása (egyeztetés a menza üzemeltetőjével)
- megismertetjük a tanulókkal:
 - o az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges tudnivalókat
 - o testi-lelki harmónia összefüggéseit
 - o a baleset-megelőzés szabályait, a közlekedési szabályokat
 - o az egészségre ártalmas hatásokat
 - o a szenvedélybetegség lényegét, az elkerülés módját

- a különböző betegségek kialakulását és a gyógyulási folyamatot
 - a megfelelő öltözködés szerepét
 - a személyes krízishelyzetek felismerésével és a kezelési stratégiákkal
 - a barátság, a párkapcsolatok szerepét a lelki egészség megőrzésében.
- gyakoroltatjuk:
 - a helyes közlekedést
 - a megfelelő higiénés szokásokat
 - a kulturált étkezési szokásokat
 - a szűkebb és tágabb környezet tisztán tartását
 - az osztálytermek esztétikus kialakítását
 - helyes napirend kialakítása

3. Az egészségnevelés legfontosabb feladatai:

- felvilágosító munka:
 - közösségi nevelés órák, az iskolai védőnő foglalkozásai
- prevenció:
 - életvezetési ismeretek és készségek, mentálhigiénés foglalkozások, drog-prevenció
- egészségünk védelme:
 - mindennapos testnevelés, tömegsport túrák, szakedzések, gyógytestnevelés
- egészségünk óvása:
 - orvosi vizsgálatok, szűrések, balesetvédelem munkavédelem.

Az egészség-megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek ez egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Alapvetően nem arra épít, hogy a betegségek bekövetkeztével riogassa az embereket, hanem olyan életmódbeli alternatívákat kínál fel, amelyekkel azonosulva az egyéneknek lehetőségük nyílik az egészségesebb életforma kiválasztására. Így az egészségmegőrzés a mindennapi élet része kell, hogy legyen, mely messzemenően figyelembe veszi az egyén szociális és gazdasági helyzetét, mentális és fizikai kapacitását.

A rendszeres testmozgás és sport alapvető, elengedhetetlen szempont, ha egészségnevelésről beszélünk. Intézményünk 2023. szeptemberétől csatlakozott a Magyar Diáksport által kezdeményezett Aktív Iskola Programhoz. A gyermekek optimális mozgásra történő indirekt és direkt nevelése fokozottan súlypontosított elsődleges célkitűzésünk, másodlagos célkitűzésünk az iskolai testnevelés és sportfoglalkozásokon túl igényt generáljon a családi élet színterein is.

Az Aktív Iskola Program pedagógiai programunkba történő szerves beillesztése és a tanév során megszervezendő sportprogramok megvalósítása konkrétan és sokrétűen segítheti és segíteni is fogja gyermekeink egészséges életmódra történő nevelését. A sport nem csak testi-, lelki egészséget, egyensúlyt is nyújthat diákjaink számára. Közösségépítő, közösségformáló ereje van. Javítja az iskolai légkört, kezdeményezőbbé teszi a kevésbé aktív tagokat is.

A kezdeményezés lényege, alapvető célja, hogy olyan támogató környezet formálódjon az intézményben, amely arra törekszik, hogy minden tanuló elérje az optimális fizikai és mentális fejlődéséhez és jóllétéhez szükséges, életkorának megfelelő mennyiségű és minőségű testmozgást.

3.2. Az iskola szerepe és lehetőségei

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola:

- minden korosztály hosszú éveken át látogatja az iskolákat
- az iskolák (legfőképpen az alapfokú iskolák) tanulói személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelynek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, preferenciák kialakításában.
- az iskola gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel, az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának folyamatában a szocializáció kitüntetett színtere.
- az iskola mint társadalmi intézmény nem szociális vákuumban, hanem más társadalmi intézményekkel és szervezetekkel állandó kölcsönhatásban létezik.

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés eredménye az alábbi részterületeken jelentkező hatásokat növeli:

- a tanulási eredményesség javítása
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése
- bűnmegelőzés
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- az önismeret és önbizalom javulása
- az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása
- érett, autonóm személyiség kialakulása
- a krónikus, nem fertőző népbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek, cukorbetegség) elsődleges megelőzése.

A fentiek alapján a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés hatékony megvalósítása népegészségügyi, pedagógiai és osztálytársadalmi cél.

A megvalósítás színterei

Szaktárgyi órákon a tantárgyakba ágyazva: 1-8. évfolyamon tananyag függően

Közösségi nevelés órákon:

- felső tagozaton (5-8. évfolyam) az közösségi nevelés órákból 10 óra egészséges életre nevelés, illetve egészségvédelmet szolgáló tananyag
- 5-6. évfolyamon: a dohányzás, az alkohol káros hatásai, veszélyei, a helyes táplálkozás, a higiénés szokások kialakítása, szexuális felvilágosítás, esetenként szakember (iskolaorvos, védőnő) bevonásával
- 7-8. évfolyamon: a kábítószer, az AIDS veszélyei, harmonikus párkapcsolat, felelősségteljes szexuális élet kialakítása, esetenként szakember (iskolaorvos, rendőrség, védőnő) segítségével a témával kapcsolatos játékfilmek megtekintése, közös megbeszélése.

Tanórán kívül:

- napközis és tanulószobai foglalkozásokon egészséges életvitel, szokásrend kialakítása (játékok, játékos gyakorlatok, délutáni szabadidős foglalkozások)
- délutáni sportfoglalkozásokon, iskolai tömegsporton, játékos sportvetélkedőkön

- kirándulásokon, túrákon
- intézményi programok: egészségnap, vagy -hét, amikor a programok, a meghívottak célzottan az egészségfejlesztés részleteit érintik, melyek a gyerekek készségeivel és cselekedeteivel kapcsolatosak; nagyon fontos a megelőző motiváció, a tartalmas, érdekes, változatos programok összeállítása és az elhangzott ismeretek későbbi elmélyítése más formában is
- A környezetünk tisztaságáért végzett diáktevékenység (pl.: őszi, tavaszi nagytakarítás, tisztasági versenyek, napi rend fenntartása)
- orvosi, védőnői vizsgálatokon
- megemlékezések: január 12., március 15., június 4., október 6., 23.,
- világnapokhoz kötődő rendezvényeken, kirándulások, túrák (október 4. Állatok világnapja, március 22. A Víz Világnapja, április 22. A Föld Világnapja, november 17. Füstmentes nap, december 1. AIDS – ellenes világnap)

A Komplex Alapprogram

A Komplex Alapprogram a Kunhegyesi Általános Iskola Székhely Intézményében a 3. évfolyamon, a Kunhegyesi Általános Iskola Tiszagyendai Általános Iskolájában 3-4. évfolyamon kerül bevezetésre a 2025/2026-os tanévben. A program bevezetésével szeretnénk csökkenteni a tanulói lemorzsolódás kockázatát, illetve javítani a tanulók tanulási esélyeit és motivációját a személyközpontú, élménypedagógiai módszerek alkalmazásával és a tantestület szemléletformálásával.

Alapelvek, célok, feladatok

• Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciók célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, a tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve járuljon hozzá a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).

- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), aminek segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.
- **2. Alapelvek:**
- A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.
- A program legfontosabb alapelvei:
 - adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság
- **Komplex Alapprogram**
- Egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- Alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- Különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

- A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán

alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

- **Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek**

- **Fejlesztési feladatok:**

- Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).
- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálja.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájuk kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár–diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük pozitív énképét, erősítsük belső kontrollos beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljünk „én”-erős, jó komfortérzésű fiatalokat!
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

- **2. Kiemelt fejlesztési feladataink:**

- énkép, önismeret,
- hon- és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,

- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése az oktatás minden színterén.

▪ **További feladatok:**

- A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.
- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtetésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel a tanuló egyéni igényeihez igazítjuk a tanulást.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazzuk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit, és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.
- **A Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:**
- A program szakmai anyagai:
- Nevelési-oktatási program – KAK
- Tanítási stratégia – DFHT
- Alprogrami koncepciók

- Alprogrami eszköztár és feladatbank
- Tanítói-tanári kézikönyvek
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák
- **További tanulást segítő eszközök:**
 - Az intelligencia- és kreativitásfejlesztő egyéni programok.
 - A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
 - Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási-tanítási folyamatokat.
 - A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
 - Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
 - Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
 - A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
 - A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkor-ban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munka-formák alkalmazása.
- **Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek:**
- **6.1. A tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:**
 - a rend és fegyelem fenntartása
 - tanuló szabadságának biztosítása
 - tanulói viselkedés szabályozása
 - pozitív tanulási légkör biztosítása
 - csoportfolyamatok elősegítése

- **6.2. Alkalmazott módszerek:**
- 6.2.1. A tanítás-tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk**, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.
- A kötelező tanítási órák 20%-ában a DFHT-t (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.
- **A DFHT célja:**
 - A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
 - A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
 - Az alulmotiváltság mérséklése.
 - A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
 - A tanulók közötti együttműködés elősegítése.
- **DFHT koncepciója, módszerei:**
- *Egyénre szabott differenciálás*
 - egyedül végzett munka
 - rétegmunka
 - teljesen egyénre szabott munka
 - részben egyénre szabott munka
- *Párban folyó munka*
 - páros munka
 - tanulópárok munkája
- *Csoportban végzett munka*
 - kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
 - KIP
- Ezen kívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.
- **6.2.2. Alapmódszerek:**
 - tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
 - munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
 - individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok
- **6.2.3. Motiváló módszerek:**
 - páros munka
 - csoportmunka

- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok
- **A Komplex Alapprogram sajátosságai**
 - **A Komplex Alapprogram alprogramjai:**
 - **A Testmozgásalapú alprogram (TA)**
 - Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:
 - testnevelés óra,
 - mozgásos tanulás osztálytermi környezetben,
 - szabadidős mozgástevékenységek.
 - A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.
 - Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.
 - **Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.**
 - **Az alprogram tartalma:**
 - Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztintertvi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgásalapú támogatása iskolai környezetben.**

1. Az Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul

az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat-alapú koncepció figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértézi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten – a rendszerszemléletnek megfelelően – kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés,
- környezettudatosság (fenntarthatóság),
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek),
- életút-támogató pályorientáció,
- család, párválasztás,
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

2. A Művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.

- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között.
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén.
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevőközpontú gyakorlatokon keresztül.
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészetalapú támogatása iskolai környezetben.

3. A Logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket fel tudnak használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma:

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében
- Játékalapú megközelítések
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes-játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakkjáték alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok – Lapot kérünk!, Logiccards, Set stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

4. A Digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IKT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár”-habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása során a technológia segítségét is igénybe veszik.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulásmódszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma:

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT-alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

1. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórák kereszttantervi kapcsolatait fedi le, (a tananyag kereszttantervi részei) az adott tantárgy éves óraszámának kb. 10-30%-át jelenti. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és kereszttantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, a kockázatelemzés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne,
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához,
- (törekedve arra, hogy) minden alprogram egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám).

A Komplex órák felépítése

2. Ráhangolódás

A Ráhangolódás biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. A tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikációt.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

3. „Te órád”

„Te órád” – a **diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához** igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Lehet az **intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok** stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

4. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain:

legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra!

5. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli Ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT-módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés,
2. a minősítő (szummatív) értékelés,
3. a fejlesztő (formatív) értékelés.

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire további munkáját építheti. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus **a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része

- az önértékelés,
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges!

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. Szülők és tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

V. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illeszkedése a Komplex Alapprogramhoz.

- A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT-órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.
- A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozásillusztrációk készítése.
- **Tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.
- Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető- és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása.**
- **Belső továbbképzések**, előadások, bemutatóórák szervezése, megtartása.

VI. Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.

VII. Jelölések az osztálynaplóban

A Program megvalósításának jelölését a KRÉTA rendszerben kell rögzíteni.

Forrása: <https://www.komplexalapprogram.hu/cms/tartalom/megtekint/kiadvanyok> (Utolsó letöltése: 2025. 09. 02.)

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Hiszünk abban, hogy a közösségi élet és annak fejlesztése pedagógiai érték.

„A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és tudat tart össze.” (Hankiss Elemér)

Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget.

Iskolánkban jó hagyományai vannak a közösségi nevelés terén. A hagyomány olyan felhalmozott

értéktömeg, melyet a közösség emlékezete őriz. Érintkezési formákban, magatartási szokásokban, diákönkormányzati döntési mintákban, ünneplési módokban ölt mindez testet. Úgy érezzük, stabilizálja elért eredményeinket, a további előrehaladás kiindulópontjává válik, így értékként illeszkedik a közösségi tevékenység rendszerébe.

Feladataink a közösségi nevelés terén:

- a közösséghez tartozás igényének és érzésének kialakítása, a kortársi és a nemzedékek közötti kapcsolatok erősítése
- a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokások és magatartásmódok elsajátíttatása és gyakoroltatása
- határozott, de toleráns, következetes, ugyanakkor változtatásra, alkalmazkodásra képes személyiség formálása
- a közösségért érzett cselekvő felelősségvállalás követelményeinek megismertetése és gyakoroltatása
- részvétel a diákönkormányzat tevékenységében
- iskolai hagyományok ápolása a folyamatos megújulás jegyében.

A közösségfejlesztés kiemelkedő színterei:

- a tanórák, közösségi nevelés órák
- tanórán kívüli foglalkozások:
 - napközi, tanulószoba
 - versenyek, vetélkedők
 - szakkörök
 - sportkörök
 - diákönkormányzati programok
 - iskolai ünnepségek
- szabadidős tevékenységek:
 - kirándulások, séták, túrák
 - kulturális programok
 - osztálykirándulások
 - családi nap
 - nyári táborok
- iskolán kívüli tevékenységek:
 - a partnerintézmények által szervezett programok

A tanítási időben szervezett program csak akkor tehető kötelezővé, ha nincs anyagi vonzata. Azok a programok, melyek pénzbe kerülnek, a szülők előzetes egyeztetésével szervezhetők.

Azok a tanulók, akiknek szülei nem finanszírozzák a programot, kötelesek a tanítási időben az iskolában tartózkodni. Az osztályfőnök előző napon rendelkezik, hogy melyik osztályban milyen órát látogassanak.

Minden terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- a gyermek közösségi magatartásának kialakításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- a közösségi szokások, normák elfogadásához
- az együtt érző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A közösségfejlesztési tevékenység keretei:

- Intézményünk a Köznevelési Törvénnyel (2011. évi CXCV. törvény és módosításai) összhangban vállalja, hogy az iskolai rendezvények, versenyek, nyilvános események és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezi, építő ötleteiket beépíti a programba. Ebben a közösségfejlesztő feladattevékenységben tudatosan felhasználható a TÁMOP-3.1.4. B-13/1-2013-0001 projekt Partnerség és hálózatosodás moduljának módszertani segédanyaga, amit rendelkezésünkre bocsájtottak.
- Az intézmény elősegíti a szakmai együttműködéseket, az intézményekkel való közös gondolkodást abban, miképpen lehet a család, mint partner szempontot érvényesíteni. Ezért közösségi eseményeit úgy szervezi, hogy más intézményekkel, iskolákkal, civil szervezetekkel együttműködve elősegítse az iskolai közösség fejlődését, megoldás központú válaszokat találjon a társadalomból begyűrűző problémák kezelésére. Ennek érdekében mind a szülők hatékonyabb bevonására, mind a fiatalok közösségi aktivitásának fokozására új, innovatív eszközöket keres, közösségfejlesztő módszereket alkalmaz.

4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- a tanulás támogatása:
 - kölcsönös segítségnyújtással
 - közösségi ellenőrzéssel
 - tanulmányi- és munkaerőköls erősítésével
- a tanulói kezdeményezés segítése
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával: bírálat, önbírálat segítségével)
- a folyamatosság biztosítása – a már elért eredmények továbbfejlesztése, az ezekre történő építés a következő évfolyamon
- változatos munkaformákkal (csoportmunka, páros munka, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése
- a tananyag alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a hazaszeretetet.

4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Tanórán kívüli foglalkozások:

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységformák, és a közösen átélt napközis foglalkozások, kirándulások élményei a közösségfejlesztés kiváló területei. Ezekkel a programokkal célunk, hogy:

- a tanulókat egymás segítésére és ellenőrzésére szoktassuk
- a gyerekek váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt
- ismerjék meg azokat a társas együttélési szabályokat, amelyek a közösségben való kapcsolataikhoz elengedhetetlenek
- legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások iránt
- ismerjék meg az iskolai hagyományokat
- a családi és az osztályközösség normáinak közelítése (családlátogatás)
- ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit
- a helyes viselkedéskultúra kialakítása
- a sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás

erősítéséhez

- a kirándulások, túrák mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését - ebben nagy szerepe van az intézményben működő Zöld Szív Ifjúsági Természetvédő Mozgalomnak, a zöldszíves csoport éves munkaterv alapján tevékenykedik.

A kompetenciák komplex fejlesztése mellett hagyományos programjaink közösségfejlesztésre is kiválóan alkalmasak.

- Témahetek:

egészségnevelési hónap, advent-karácsonyi ünnepkör, farsang, Dózsa-gála, Dózsa- nap
Digitális Témahét, Fenntarthatósági Témahét

- Téma napok:

népmese napja, magyar diáksport napja, olvasás napja, gyermek szülő nap, gyalogló világnap, állatok világnapja, aradi vértanúk napja, Márton-nap, víz világnapja, Föld napja, sportnap, magyar kultúra napja, március 15.

- Az iskolahívogató programok az 1. és a 4. osztályosok együttműködését igénylik, a két évfolyam közötti kapcsolatot erősítik.

Az EFOP 3.3.5-17-2017-00031 projekt fenntartása:

Az EFOP 3.3.5-17-2017-00031 azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Karcagi Tankerületi Központban” című projekt eredményeinek fenntartása érdekében alkalmazzuk a program céljainak megvalósításához illeszkedő, új módszertani fejlesztést az intézmény oktatási- nevelési munkája során.

A módszertan bevezetésével célunk a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítása, az élményalapú tanulás módszertani megalapozása, a tanulás közösségi élménnyé formálása, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nemformális módszertani kultúra megerősítése, a nyitott tanulási környezet biztosítása, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztése, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakítása.

Az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17-00001 azonosító számú, „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési, értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” című kiemelt projekt Informális és nem formális tanulási alkalmak című alprojektjének keretében a vezető pedagógusok elvégezték az

„Élmény tanulni!” című, 30 órás, akkreditált pedagógusképzést, és az itt szerzett ismeretek alkalmazásával valósították meg 2018. június 3. és 4., valamint a 2019. június 3. és 4. hetében a kifejlesztett tematikus, informális és nem formális programokat. A program 2020-ban a napközis táborokkal megvalósult *(a járványügyi helyzet miatt ottalvós táborok nem szerveződtek)*. A program megvalósítása 2021. június 3. és 4. hetében folytatódott. Az ottalvós tábor szervezésére is volt lehetőség.

Az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17-00001 projektje keretében 8 témamodul került kidolgozásra.

- 1.) Nomád, kaland, közlekedés
- 2.) Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés
- 3.) Művészeti nevelés
- 4.) Idegennyelv
- 5.) Nemzeti és kulturális identitás, hagyományőrzés, anyanyelvápolás
- 6.) Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás
- 7.) Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás
- 8.) Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás

A módszertannak a bevezetése az alábbi tevékenységek által valósul meg:

A vezető pedagógusok a 2019/2020. tanévtől a „Csodaszarvasprogram” (<https://www.csodaszarvasprogram.hu>) szakmai informatikai portálon közzétett tartalmak (játékok, programsablonok, ötletek) alkalmazásával, tanítási év alatt, a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, napközis foglalkozások) keretében valósítják meg az informális és a nem formális tematikus tanulási alkalmakat.

A módszertan alkalmazásával:

- a) hozzájárulunk az iskolai lemorzsolódás és az iskolaelhagyók számának csökkentéséhez, valamint az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozásához;
- b) hozzájárulunk a tanulói ismeretek, kompetenciák elsajátítását, a személyiség kiteljesedését elősegítő eszközrendszer továbbfejlesztéséhez;
- c) hozzájárulunk az anyanyelvi- és viselkedéskultúra fejlesztését támogató programok, az egészségnevelési, mozgásfejlesztő és a környezeti nevelési programsorozatok megerősödéséhez;
- d) a tanulók digitális kompetenciáinak fejlődéséhez;

e) a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztéséhez, a pedagógiai kreativitás előtérbe helyezéséhez; összhangban az új tantervi-tartalmi szabályozókban megjelenő követelményekkel;

f) támogatjuk a köznevelésben az integrált oktatás megvalósulását;

erősítjük az informális és a nem formális keretek között, a nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló programok, módszertanok szélesebb körű elterjedését a társadalmi együttműködés erősítését.

Az Alapítvány az Erzsébet Táborok táboroztatási program keretein belül jelentkezést hirdetett nyári Élménytáborokban való részvételre. A kevésbé fejlett régiókból érkező gyermekek számára az EFOP-1.2.12-17-2017-00006 azonosító számú „A tábor összeköt – Erzsébet Táborok” című projekt és a 2023. évi hazai költségvetési támogatás biztosítja a minőségi, élményalapú táborozást. A nyári Élménytáborok célja, hogy az aktív részvételre épülő programokkal, élményalapú, keresztény értékrendet is közvetítő foglalkozásokkal, hagyományörző, magyarsági és honismereti, kulturális, tudományos és ismeretterjesztő, digitális kompetenciát fejlesztő, sport- és fizikai aktivitás növelő, közösségépítő programokkal szerepet töltsön be a gyermekek életmódjában és jövőképében, valamint a társadalmi integráció elérésében. Célja továbbá, hogy az Alapítvány által szervezett táborokban résztvevő gyermekek közös élményekkel és örök emlékekkel térjenek haza. Kiemelt cél, hogy a Magyarország területén élő hátrányos helyzetű tanulók közösségei is hozzájussanak az Alapítvány táboroztatási szolgáltatásaihoz. A jelentkezéssel elnyerhető lehetőséget az Alapítvány táboroztatási szolgáltatás formájában nyújtja, amelyre kizárólag a felhívásban meghatározott feltételeknek maradéktalanul megfelelő kedvezményezettek jogosultak. A 2023/2024-es tanévben intézményünkben 26 tanuló vehetett részt a Zánkai Erzsébet táborban 3 pedagógus kísérelével.

Az Alapítvány az Erzsébet Táborok keretein belül jelentkezést hirdet Napközi Erzsébettábor elnevezéssel a Klebelsberg Központ Tankerületi Központok intézményei részére. A minőségi, élményalapú, gyermekcsoportok számára elérhető táborok célja, hogy az Alapítvány szakmai koordinálásával megvalósuló, helyi napközi táborokban résztvevő gyermekek közös élményekkel és örök emlékekkel gazdagodjanak. A 2023/2024-es tanévben közel 90 tanuló vett részt intézményünkben.

4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat a tanulók önirányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók (a munkájukat segítő pedagógus irányításával) saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik ügyeiket.

Feladataink e területen:

- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait
- a közösség iránti felelősségérzet kialakítása, fejlesztése
- az iskolai hagyományok ápolása, új hagyományok teremtése
- legyen a felelősi megbízatások vállalásának rangja, értéke
- a tanulói és diákjogok mélyebb megismerése és alkalmazása mind a diákok, mind a tantestület részéről.

A közéleti információ áramlásának módjai:

- DÖK megbeszélések, diákközséggyűlés, iskolagyűlés,
- iskolarádió.

4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Intézményünk szabadidős tevékenysége jó terepet biztosít a közösségfejlesztő munkához. A szabadidős tevékenységek során olyan foglalkozásokat kell szerveznünk, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, problémáihoz és hatással vannak az iskola más területeire is.

Tennivalóink:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése
- olyan tevékenységformák kialakítása, amelyek az egyéni képességekre, tartós aktivitásra építenek
- a csoportokban végzett közös munka során az önismeret, az önfegyelem fejlesztése
- olyan erős érzelmi – értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel a világot
- a kiegészítő ismeretszerzéstől a szórakozásig, a művelődés legszélesebb skáláján keresztül meghonosítani a kulturált szabadidős szokásokat
- olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett kihatnak az egész személyiség fejlesztésére

5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján.

a pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

5.1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg

- tanmenetek elkészítése, adaptálása
- tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása a KRÉTA rendszerben
- javító-, osztályozóvizsgákra készülő diákok felkészítése, a vizsgák lebonyolítása, dokumentálása
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvéte,

- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

5.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

Feladata:

- az intézmény pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztályközösségben elfoglalt helyzetét
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti
- szülői értekezletet tart
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus-napló vezetése, ellenőrzése, törzslapok megírása, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével
- kiemelt figyelmet fordít a pályaorientációra
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére

- részt vesz a munkaközösségek munkájában, segíti a közös feladatok megoldását
- rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

A teljesítményértékeléssel összefüggő szakmai teendők

A pedagógusok teljesítményértékelése nem csupán egy kötelező adminisztratív feladat, hanem egy olyan komplex folyamat, amelynek célja a pedagógusok szakmai fejlődésének támogatása, az oktatás minőségének javítása és az intézmény hatékonyságának növelése. A teljesítményértékelés eredményei segíthetnek azonosítani az erősségeket és a fejlesztendő területeket, valamint megalapozhatják a további képzési és karriertervezési lehetőségeket. A teljesítményértékelés beépítését a pedagógusok helyi intézményi feladataiba az alábbiakat figyelembe véve végezzük el:

1. Egyértelmű célkitűzések: Meghatározzuk az értékelés céljait, amelyek összhangban vannak az intézményi célokkal és a pedagógusok szakmai fejlődésével.
2. Rendszeres értékelés: Rendszeres éves értékelési ütemtervet készítünk, amely lehetővé teszi a folyamatos visszajelzést és a fejlődés nyomon követését.
3. Többféle adatforrás: Többféle adatforrást használunk az értékelés során, például önértékelést, kollégák visszajelzését, szülői visszajelzést, óralátogatások és a vezetői ellenőrzések tapasztalatait, valamint az elért eredményeket.
4. Konstruktív visszajelzés: Az értékelés során konkrét, megfogható és fejlesztésre ösztönző visszajelzést adunk a kollégáknak.
5. Együttműködés: Beépítjük az értékelést a pedagógusok szakmai munkájába, az éves munkatervbe, és biztosítunk számukra lehetőséget az önreflexióra.

A teljesítményértékelés folyamatának főbb lépései:

- Előkészítés: Célkitűzések meghatározása, értékelési eszközök kiválasztása, időpont egyeztetése.
- Adatgyűjtés, óralátogatások, személyes teljesítménycélok megvalósítása.
- Önértékelés: A pedagógusok értékelik saját munkájukat, erősségeiket és fejlesztendő területeiket.
- Visszajelzés, értékelő megbeszélés: A vezető konkrét, építő jellegű visszajelzést ad a pedagógusnak.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A heterogén összetétel miatt tudatosan kell figyelni arra, hogy minden tanuló megkapja azt a foglalkoztatási formát, amelyben képességeit fejleszteni tudja, és a tanulásban, tanórai elfoglaltságon kívül sikerélményhez juttatja.

Kiemelten tehetséges tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez fontos, hogy pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Célok:

- A tehetséges tanulók képességeinek maximális kiaknázása, továbbfejlesztése, személyiségük harmonikus fejlesztése.
- Társuljon a kiemelkedő képesség értékes személyiségjegyekkel, pozitív emberi tulajdonságokkal.

Feladatok:

- A tehetséges tanulók kiemelkedő képességeinek felismerése, érdeklődési körének feltárása, pontos körülhatárolása.
- A tanuló viselkedésén és teljesítményén keresztül a jellem- és akarati vonások megismerése.
- Azoknak a személyiségjegyeknek a feltárása, amely pozitívan segítik fejlődésüket.
- Fejlődésük folyamatos figyelése, a pozitív változások elemzése.
- Megfelelő motiválás és értékelés.
- A mutatózó eredmények mélyreható elemzése, elismerése.

Tevékenységeink feladataink megvalósításához:

- Serkentő atmoszféra megteremtése.

- Megfelelő tanár-diák kapcsolat kialakítása, az egyéniség kölcsönös tisztelete.
- Differenciált óravezetés, egyénre szabott feladatok: csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Lehetőségeink alapján csoportbontás az idegen nyelv és a digitális kultúra órákon.
- Délutáni tanulást segítő foglalkozásokon az iskolai tanulmányok segítése differenciált tanulásszervezéssel és irányítással, felkészítés az önálló tanulásra.
- A 8. évfolyamosoknak felvételi előkészítők indítása.
- A tanulók képességeinek megfelelő versenyeken, pályázatokon való indítása (helyi, területi, megyei, országos versenyek):

Hagyományos házi versenyek:

matematika
 nyelvtan-helyesírás
 olvasás – szövegértés – szövegalkotás
 vers- és mesemondás
 irodalmi, történelmi pályázatok
 rajzversenyek.

Országos, megyei, területi, városi versenyek

Zrínyi Ilona Országos Matematika

Verseny

MOZAIK Országos Internetes Tanulmányi Verseny több tantárgyból

Jászszági Helyesíró Verseny – Jánoshida

TITOK Országos Tanulmányi Verseny több tantárgyból

TEKI-TOTÓ Országos Tanulmányi Verseny

BENDEGÚZ Gyermek- és Ifjúsági Tudásakadémia Országos
 Tanulmányi Verseny több tantárgyból

Hermann Ottó Országos Természetismereti Verseny

Mesevetélkedő – területi, megyei, országos forduló

Egri Neumann János Gimnázium tanulmányi versenyek

Play and Win! – angol nyelvi verseny

Honismereti Tanulmányi Verseny

Abádszalóki szavalóverseny a *magyar kultúra napján*

Berekfürdői szavalóverseny

Városi szavalóversenyek, rajzpályázatok a Művelődési Központ programjához igazodva

Rajzpályázatok – az országos kiírás szerint

Kézilabda: ERIMA-program (részvétel a kiírás szerint)

Labdarúgás: BOZSIK Iskolai és Egyesületi Program (részvétel a kiírás szerint)

Diákolimpia: labdarúgás, kézilabda, atlétika, sakk, tollaslabda

Futsal – téli megyei teremtorna

Sipos József Atlétikai Emlékverseny – Tiszagyendán

Gyöngyhalászat Országos Tanulmányi Verseny – tanulásban akadályozott diákok számára

A tanév közben meghirdetésre, kiírásra kerülő versenyeket figyelemmel kísérjük, azokra lehetőség szerint jelentkezünk, benevezünk.

- Szabadidős foglalkozásokon sokoldalú tevékenységek biztosítása.
- Művészeti tevékenységek során az alkotó és önkifejező képességek kibontakoztatása.
- Iskolai, városi rendezvényeken való színvonalas szereplés, művészeti bemutatók, előadások.
- Védőnő, iskolaorvos vizsgálatai alapján a tanulók egészségügyi állapotának feltárása, segítése a helyes pályaválasztásban.
- Sportolási lehetőségek biztosítása délutánonként, külön sportfoglalkozás keretében, az iskolai Diáksport Egyesület lehetőségeinek kihasználásával.
- Hagyományörző tevékenységek megszervezése, a kialakított hagyományok továbbvitele.

6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

A tehetséges tanulók mellett kiemelkedően fontos a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása. Lehetőséget kell biztosítani számukra is, hogy az iskolában jól érezzék magukat, valamilyen területen ők is sikerélményhez jussanak (erősödjön bennük, hogy ők is hasznos emberei a társadalomnak). Ezen kívül segítjük őket abban, hogy megtalálják a képességüknek megfelelő tevékenységi formákat.

Az iskolába járó gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha:

- szórt figyelmű
- nehezen tud koncentrálni
- gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú
- kezűgyessége fejletlen
- lassan vált át egyik feladatról a másikra
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja:

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

Különösen az általános iskolai oktatás kezdő szakaszában, főleg az 1. osztályokban kell az osztályfőnököknek megállapítani, kik azok a tanulók, akik tanulási nehézséggel küzdenek.

Feladatok:

- Beiskolázáskor a különféle szakértői vélemények figyelembe vételével a tanuló számára legmegfelelőbb osztályban való elhelyezés.

- A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók kiszűrése, személyiségük megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.
- Rendszeres, következetes fejlesztés, együttműködve a különböző szakemberekkel.
- Rendszeres tájékoztatás a szülők felé a gyermek fejlődéséről, segítségnyújtás az otthoni tanuláshoz.
- Fejlesztő foglalkozások, felzárkóztató foglalkozások biztosítása.
- Törekedni kell a helyes tanulási stratégiák megtanítására. Ez az osztályfőnöknek, és minden szaktanárnak jelentős feladata, hiszen sok esetben a tanulási kudarc mögött a helytelen tanulási technika van.
- A tanulók megfelelő szakmai szolgáltató szervezetekhez irányítása.

Kiemelt feladatunk: egyénre szabott módszerekkel a tanulási nehézségeken enyhíteni. Ezekre a gyermekekre a további évfolyamokon is fokozottan figyelni kell. Ha szükséges, felterjesztjük a Pedagógiai Szakszolgálat Nevelési Tanácsadói vizsgálatára, illetve a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvizsgálatára. Szakvéleményük alapján intézkedünk. A tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységekre kiemelt figyelmet fordítunk, pl.:

- kis létszámú osztályok szervezésére
- fejlesztő foglalkozások beindítása a képességzavarok kezelésére
- korrepetálások, különösen, amelyek az anyanyelvhez kapcsolódnak – a beszéd, az írás- és olvasási képességeket kell erősíteni a lemaradó, gátlásos tanulóinknál
- az idegen nyelv tanulásánál csoportbontás az évfolyamok sajátosságait figyelembe véve.

A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képességkibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere

Tanulóink szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató és integrációs felkészítést szervezünk, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Mindkét felkészítés alapelve az oktatás méltányosságának erősítése és a tanulók iskolai sikerességének elősegítése, a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek, a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység, a tanulói közösségfejlesztés, a család bevonása és támogatása, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás révén.

Az alapelveknek megfelelő pedagógiai rendszerünk magában foglalja

- a) az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározását;
- b) célrendszerét és a szükséges beavatkozások tervezését;
- c) a tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközszerkezet keretében egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezést;
- d) az önálló tanulási képesség kialakítását;
- e) a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásait;
- f) a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységeket;
- g) a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programokat;
- h) az átmenetek segítését a tanulói előrehaladás;
- i) az intézményi, illetve telephelyi szintű teljesítmény rendszeres értékelését.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulóink, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képességkibontakoztató felkészítésben. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés (a továbbiakban: képességkibontakoztató felkészítés) megszervezése nem járhat együtt a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével.

Intézményünk a képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – biztosítja

- a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógusaink feladata a pedagógiai rendszernek megfeleltethető tevékenységek megvalósítása, így

- a) egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő kompetenciafejlesztés;
- b) az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés;

- c) az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon;
- d) a tanulói teljesítmény értékelése;
- e) értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel;
- f) mentori, tutori tevékenységek ellátása;
- g) a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése a miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

A képességkibontakoztató felkészítésben az a tanuló vesz részt, aki a gyermekek védelméről szóló törvény alapján hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül. A hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe vennünk, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik.

Azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a fogyatékoság típusának megfelelően létrehozott osztályban, csoportban teljesítik tankötelezettségüket, és akikről a szakértői bizottság által kiadott szakértői vélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulótól elkülönítetten oktathatóak, a hátrányos helyzetű tanulók számának, arányának meghatározására irányuló valamennyi számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma, aránya az adott tanév októberi létszámstatisztikában megállapított létszámhoz, arányhoz igazodik.

A képességkibontakoztató felkészítést valamennyi évfolyamon, osztályban megszervezzük, abban az esetben, ha az adott osztályban van hátrányos vagy halmozottan helyzetű tanuló. Ha valamelyik osztályban nincs hátrányos helyzetű tanuló, az osztályban a képesség- kibontakoztató felkészítést nem szervezhetjük meg.

A képességkibontakoztató felkészítésbe felvehetjük azt a tanulót is, aki nem hátrányos helyzetű, feltéve, hogy a tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Az így

felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett, képességbontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók létszámának harminc százalékát, tört létszám esetén felfelé kerekítve.

A képességbontakoztató felkészítéshez igénybe vehető többlet támogatás feltételeinek vizsgálatához a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 172. §-ában foglalt feltételeket minden tanév augusztus 31. napjáig felülvizsgáljuk.

A képességbontakoztató felkészítésben részt vevő tanuló – a miniszter által kiadott program szerinti egyéni fejlesztési terv alapján történő – haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusok legalább háromhavonta értékelik.

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer intézményi adaptációja és működtetése intézményfejlesztést, pedagógiai módszertani fejlesztést jelent, amely hatékony együttnevelés során a szociális környezetből és a képességek fejlettségéből adódó hátrányok ellensúlyozását célzó nevelő-oktató tevékenységben nyilvánul meg.

Az IPR működtetése során az intézményben alapvető feltétel:

- a) a be- és elfogadó szemlélet,
- b) a gyermek- és tanulóbarát környezet, o az integrációt támogató új tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása a nevelés, tanulás-tanítás folyamatában,
- c) a széleskörű tevékenységformák biztosítása,
- d) az egyéni bánásmód, az optimális fejlesztés,
- e) a kapcsolatfejlesztés, a párbeszéd. Az integrációs pedagógiai gyakorlat megnyilvánul: intézményi szinten: - a hatékony integrált neveléshez szükséges pedagógiai módszerek, iskolai tanulásszervezési eljárások alkalmazásában a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon (Pl. differenciált tanulásszervezés, tevékenységközpontú ismeretközvetítés, kooperatív tanulás, projektoktatás, drámapedagógia, stb.);

- f) az info-kommunikációs eszközök intenzívebb tantermi használatában (a tanulók a napi tanulási gyakorlatban használják a számítógépet, tudnak ismereteket szerezni, elmélyíteni az internetről, az SDT-ből, fokozatosan felhasználói szinten kezelik a számítógépet);
- g) a gyermek- és tanulóbarát intézményi környezet kialakításában (hagyományos helyett csoportmunkára alkalmas csoportszobai, osztálytermi be- és elrendezés);
- h) a széleskörű tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős programok biztosításában, szervezésében;
- i) a pedagógus szerep megváltozásában (ismeretközvetítő szerep helyett facilitátor szerep); - a szülők és az óvoda, iskola partneri kapcsolatának javításában az intézmény mindennapi életébe történő hangsúlyosabb bevonásukkal;
- j) a társadalmi és szakmai környezettel való együttműködés erősítésében (kisebbségi önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat, óvodák, alap- és középfokú oktatási intézmények, szakmai szolgáltatók, szakszolgálatok, civil szervezetek, stb);
- k) az intézményfokozatok közötti átmenet pedagógiai segítségével: óvoda-iskola, illetve általános iskola-középiskola között (közös programok szervezése, egymás munkájának megismerése, tanítási tartalmak összehangolása, tanulók átadás-átvétele intézményváltáskor, nyomon követés, esetmegbeszélések, közös programfejlesztések);
- l) pályaaorientációs tevékenység;
- m) multikulturális programok (pl. projektnap) biztosítása;
- n) az inkluzív intézményi pedagógiai attitűd kialakításában (szegregáló nevelés- és oktatásszervezési formák felszámolása, befogadó szemlélet kialakítása a pedagógusokban, a gyermekekben, tanulóknak és a szülőkben az eltérő szociális háttérű, a sajátos nevelési igényű és a roma gyermekek, tanulók iránt);
- o) Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

Az egyén szintjén:

- a) valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és tanuló bevonásával a programba, megnyerve a szülőket is partnerként. Ehhez az iskolában a pedagógiai munka kiemelt területévé válik: az érintett tanulók hátrányainak feltérképezése az alapvető képesség és készségterületeken, az egészséges személyiségfejlődés, a szociális fejlettség, a közösségi kapcsolatok és tanulási nehézségek területe;
- b) a feltérképezett hátrányok enyhítésére kidolgozott egyéni fejlesztési tervek készítésében: megjelölve benne a hátrányokat, azok fokát, a kompenzációs feladatokat, a tevékenységeket, a

módszereket és a szervezeti kereteket, színtereket, gyakoriságot – ennek megfelelő folyamatos egyéni fejlesztés;

c) a differenciált tanórai tanulásszervezés, valamint a fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó és az érdeklődési körnek megfelelő szakköri tanórán kívüli foglalkozások biztosításában: ennek eredményeként a lemorzsolódási, továbbtanulási, kompetenciamérési eredmények az érintett tanulók körében folyamatosan javuló mutatókat érnek el.

d) az iskolán kívüli, továbbtanulást segítő programokban való részvétel biztosítása(pl.: Útravaló Ösztöndíjprogram, Arany János Tehetséggondozó Program, ...);

e) drogprevenciós és bűnmegelőző programokban való részvétel;

f) További fontos követelmény: fokozott figyelem irányítása az érintett gyermekekre, tanulókra, pozitív befogadó intézményi attitűddel, folyamatos pozitív mintaadással. – a három havonkénti értékelő megbeszélés, amelybe minél több érintett fél bevonása indokolt.

g) Táborozási, szünidei napközis foglalkozások, Csodaszarvas Iskolai Közösségi Programban való részvétel biztosítása pályázati forrásból (Erzsébet Táborok, európai uniós finanszírozású projektek)

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra meghatározott céljaink, feladataink

a) Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek a következő területekről

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- A magyar és az egyetemes kultúra alapvető értékeit hordozó ismeretek elsajátítása a tanulók életkori sajátosságainak, képességeinek megfelelően a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok;
- az önálló tanulási képességet kialakító programok;
- önálló tanulásra szoktatás, az önművelés iránti igény felébresztése;
- a tanulók önálló - életkornak megfelelő - kreatív tevékenységére épülő foglalkozások;
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek;
- Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése
- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- komplex művészeti programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- közéletiségre nevelés, toleranciakészség alakítása;
- mentálhigiénés programok;
- előítéletek kezelését szolgáló programok;
- multikulturális programok;
- Komplex Alapprogram – „Te órád” keretében

b) Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- patrónusi, mentori, vagy tutori rendszer működtetése
- együttműködés civil (pl. tanodai) programmal
- művészeti körök

c) Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- komplex alapprogram;
- ráhangoló foglalkozások;
- a tanítási órák 20 %-ában a DFHT startégia alkalmazása;
- délutáni alprogrami foglalkozások;
- Te órád
- projektmódszer
- drámapedagógia
- egésznapos iskola

vagy

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés;
- kooperatív tanulásszervezés;
- projektmódszer;
- drámapedagógia;
- egésznapos iskola;

d) Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- értékelő eszmegbeszélés
- problémamegoldó fórumok
- hospitálásra épülő együttműködés

e) A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- a szöveges értékelés – árnyalt értékelés;
- egyéni fejlődési napló

f) Multikulturális tartalmak

- multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban
- multikulturális tartalmak projekt(ek)ben feldolgozva

g) A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- iskolanyitogató foglalkozások
- pályaaorientáció
- továbbtanulásra felkészítő program

Várható eredmények

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszerének bevezetését követő néhány évben a következő eredményekről kell számot adni, amelyek a két éves kiépítés során az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- a hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak;
- az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére;
- multikulturális tartalmak beépülnek az intézményi gyakorlatba és (a helyi tantervbe);
- csökken a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya;
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma;

- csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma;
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma;
- az adott intézményben a kompetenciamérések eredményei javulnak;

6.3. Sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk

Sajátos nevelési igényű tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Tanulóink iskolai fejlesztésénél figyelembe vesszük tanulási nehézségeiket, sajátos nevelési szükségleteiket, amelyek kielégítéséhez határozzuk meg a célokat, fejlesztési tartalmakat, eljárásokat.

Az egyéniesített nevelés differenciált tartalmakban, módszerekben a tanórákon, a kiscsoportban, az egyéni fejlesztő- és a rehabilitációs órákon valósul meg. A sajátos nevelési igényű tanulók adottságai között sok a nevelés szempontjából kedvezőtlen elem. Ezért itt csak a szükségletekhez igazított gyógypedagógiai megsegítés hozhat kellő eredményt, amely figyelembe veszi a testi-lelki állapotokban rejlő, nevelést nehezítő tényezőket és az életkori sajátosságokat. Kiemelt feladat a személyiség érésének, az önismeret fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, magatartási normák közvetítésével; a sérülésből, a fogyatékoságból eredő tanulási nehézségek leküzdésének, a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával.

Fejlesztésük érdekében:

- A Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján egyéni fejlesztési terv szerint foglalkozunk a törvény által biztosított, a bizottság által javasolt óraszámban a tanulókkal.
- A megvizsgált gyerekeket fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus segíti a fejlődésében.
- A különleges gondoskodás keretében:

- Alkalmazzuk a pozitív diszkriminációt.
 - Mentessük az adott tantárgyrész osztályozása, értékelése alól az érintett tanulókat.
 - Biztosítjuk a köznevelési törvényben meghatározott egyéni differenciálás lehetőségét.
- A törvényi előírásoknak megfelelően munkánkat gyógypedagógus segítségével kontroláljuk.
 - A tanulók fejlődése érdekében a szülőkkel való kapcsolattartást kiemelt gyakorisággal, rendszeres tájékoztatással végezzük.
 - Értékeléskor a fejlesztés kijelölt irányvonala a mérvadó.
 - Az ismeretek nyújtása során a tanulók egyéni képességeit, sajátos nevelési igényét, körülményeit maximálisan figyelembe vesszük.

A Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján kerülhetnek tanulóink az eltérő tantervű gyógypedagógiai osztályba, ahol enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók nevelése-oktatása folyik.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven (NAT) és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékosággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A helyi tanterv tartalmazza a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében-oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), a fejlesztésben részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia,

továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

6.4. A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdők segítése

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottnan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

Szervezeti formái:

- egyéni fejlesztés,
- mikrocsoporthoz tartozó fejlesztés,
- makrocsoporthoz tartozó fejlesztés a szakvéleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés célja:

- személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember
- pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
- idegrendszer fejlődésének biztosítása
- mozgásfejlődés
- érzelmi élet fejlődése
- beszéd fejlődése

- érzékszervek fejlődése
- prevenció, reedukáció.

Részképesség zavarok megszüntetése:

- figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése,
- egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás).

Ismeretek bővítése:

- iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

Sajnos, napjainkban egyre inkább növekszik intézményünkben azoknak a gyermekeknek a száma, akik komoly viselkedési problémákkal küszködnek. Nem képesek figyelni, összpontosítani, követni a szabályokat, vagy éppen féken tartani ösztöneiket. Az ilyen gyermekeknek az iskola valódi kihívást jelent. A megközelítés az empátikus magatartás lehet. Ha a nevelési módszereket a segítő magatartás és bizalom légköre hatja át, akkor a gyermekek többsége egy idő után arra törekszik, hogy megfeleljen a szociokulturális hatásnak, és indíttatást érez az együttműködésre.

Tevékenységek:

- pozitív motiváció biztosítása, önbizalmat növelő preferáló eljárásokkal
- az év eleji szintfelmérés az egyéni fejlesztő munkához
- valamennyi tantárgy belépésekor megismertetni a tanulókkal az adott tantárgy eredményes tanulását segítő módszereket,
- tanórákon és a napközis foglalkozásokon gyakoroltatni az önálló feladat megoldási módokat, segíteni a gyermek számára legmegfelelőbb kiválasztását
- részképesség hiánya esetén, enyhébb esetben egyéni fejlesztő foglalkozás, súlyosabb esetekben szakszolgálati segítségkérés igénybevétele
- egyes tantárgy értékelése vagy tanulás alóli részleges vagy teljes felmentés a szakszolgálattal történő együttműködés alapján
- ismerethiány esetén a korrekció lehetőségének biztosítása
- pszichés eredetű tanulási kudarcok elkerülését egyénre szabott feladatokkal, csoportmunkába bevonással, versenyhelyzetek kiszűrésével segíteni
- partneri kapcsolat kiépítése (gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, gyermekvédelmi felelős)
- a problémák kezeléséhez szakemberek segítségének igénybevétele, esetmegbeszélések, szakmai fórumok szervezése

- egyénre szabott megfigyelések végzése
- fejlesztő foglalkozásokat szervezünk
- bemeneti mérés elvégzése
- egyénre szabott fejlesztési tervek készítése
- differenciált tanulásszervezési módszerek alkalmazása az oktatási folyamatban
- problémamegoldó fórumok szervezése a problémás gyermekek eseteire építve.

A tanulási nehézséggel, zavarral küzdő tanuló számára az iskola egyéni, pedagógiai fejlesztést biztosít, melyet fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus kolléga végez. A 20/202. EMMI rendelet 139. paragrafus (2) A nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozásait, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlesztését végző intézmény a gyermek, tanuló fejlesztő pedagógiai ellátását központilag kiadott egyéni fejlődési lapon vagy helyben szokásos módon dokumentálja. Intézményünkben a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztő foglalkozásainak dokumentálása a KRÉTA rendszerben történik.

Az egyéni foglalkozások mellett a fejlesztő munkának az osztálytermi folyamatokra, az órai ismeretátadási folyamatokra is ki kell terjednie. A tanulási nehézséggel küzdő tanulók korrekciójában az egyéni fejlesztés mellett a tanítási órákon megvalósított differenciálás a fejlesztőpedagógus és a gyermeket tanító pedagógusok szoros együttműködését igényli. A tanulási nehézséggel küzdő tanulók lassabban érnek, lassabban tanulnak, de fontos lenne, hogy az óra követésében ne szenvedjenek hátrányt. Az órán a tanuló cselekvése álljon a középpontban. A fogalmak bevezetése legyen tevékenység-központú, élmény és tapasztalat feldolgozásával kezdjék az órát, s ne absztrakt szinten játszódjon le a fogalmak ismertetése, ahol a tehetségesebb tanulók előnyt élvezhetnek. A tanulási nehézséggel küzdő tanulóknál különösen fontos a helyes tanulási készségek kialakítása és a tanítási óra szervezése. Tekintettel kell lenni arra, hogy a tanulási nehézséggel küzdő tanulót zavarhatja a figyelem tartásában és a feladat megoldása során a sokféle inger, s az osztályterem elrendezésében ezt érdemes figyelembe venni. Fontos, hogy a tanulók figyelmüket minél könnyebben a tanárra irányíthassák, s ők is tanár figyelmének központjában lehessenek. Az egyéni odafigyelés növelheti a gyerek koncentrációját és erőfeszítését.

7. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem a nevelési-oktatási intézmények tevékenység-rendszerében az alapszolgálatok közé sorolandó. Különösen igaz ez napjainkban, amikor a szülők egy része és a családok is nehezebb helyzetbe kerülnek, s a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbak. Egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyerek, akiket eddig nem így tartottunk nyilván, de a megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltá válnak. Ezek a problémák az iskolában is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyerekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz és a munkához való viszonyukat.

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok:

- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése, nyilvántartása.
- A veszélyeztető tényezők feltárása.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek figyelemmel kísérése a szaktanárok együttműködésével, szükség esetén intézkedés.
- Kapcsolattartás a szülőkkel az indokolatlan, illetve igazolatlan hiányzások csökkentése érdekében.
- Kapcsolattartás a korai jelzőrendszer tagjaival: gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, iskolaorvos, védőnői hálózat.
- Törekvés az iskolai lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók arányának csökkentésére.
- A tanulók személyiségének fejlesztése, a megfelelő életszemlélet kialakítása, osztályfőnök – tanár – szülő együttműködésével.
- A tanulási nehézségekkel, súlyos magatartási problémákkal küzdő gyerekek esetében vizsgálatok kezdeményezése.
- Folyamatos ismeretterjesztés a kollégák körében a hátrányos helyzetű gyerekek támogatását elősegítő programokról, lehetőségekről.
- A szülők tájékoztatása a támogatási lehetőségekről.
- Segélyezéssel kapcsolatos ügyintézés.
- Szükség esetén családlátogatás.
- Félévente összegző értékelés az eltelt időszak gyermekvédelmi tevékenységéről.

Természetesen iskolánk minden dolgozójának, akár pedagógus vagy nem pedagógus alkalmazott, kötelessége felfigyelni és a megfelelő személyeknek tájékoztatást adni arról, ha bármilyen veszélyeztetettségre vagy hátrányos helyzetre utaló tünetet észlel egy-egy gyermeknél. Az étkeztetéssel és az egészségügyi ellátással foglalkozók, az iskolatitkárok

tapaszthalhatnak olyan jelenségeket, amelyek nem biztos, hogy felkeltik a pedagógusok figyelmét.

Minden pedagógusnak vannak kötelezettségei és teendői a gyermek- és ifjúságvédelem terén:

- A gyerekkel, a szülőkkel való közvetlen beszélgetés családlátogatáson, fogadóórán.
- Közre kell működnie a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. (Pl. hátrányos helyzet, munkanélküliség, a családi élet megromlása, a szülők gazdasági helyzetének romlása.)
- A szülő figyelmeztetése, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedéseket tart szükségesnek.
- Szoros kapcsolat kialakítása a Pedagógiai Szakszolgálattal.
- A gyerekek anyagi támogatásának (kirándulási, táborozási támogatás, étkezési díjkedvezmények) ügyintézésében közreműködés.
- Napközis ellátás biztosításával a helyes tanulási szokások, az értelmes szabadidő eltöltés igényének alakítása. Ezek segítségével a tanulási kudarcok és a deviáns magatartás kialakulása csökkenthető.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat munkaközösség-vezető koordinálja.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A gyermekvédelmi feladatok ellátása során, a tanulók szociális körülményeinek feltérképezésekor körvonalazódik, hogy kik azok a gyerekek, akiknek családi háttere nem mindig képes biztosítani azokat a feltételeket, amelyek a gyermek fejlődéséhez szükségesek. Ezeknek a tényezőknek a tisztázása nagyfokú tapintatosságot kíván a pedagógusoktól. Az a szülő, aki érzi a megértő, segítő hozzáállást, bátrabban jelzi problémáit.

A szociális hátrányok sokfélék lehetnek. Ezeket mindegyik esetben pontosan meg kell határozni, hiszen más-más megközelítést igényelnek

- az anyagi nehézségek
- a nem megfelelő lakáskörülmények
- az alkoholizmus a családban
- a szülői életvezetési problémák
- a nagycsaládosok gondjai

- a csonka családok
- az éppen felbomló családok
- a munkanélküliség
- a szülők alacsony iskolázottsága
- az érzelmi szegénység
- a hiányos törődés
- a krónikus betegség – akár a gyermeknél vagy szülőnél
- ingerszegény otthoni környezet
- az igénytelenség a család részéről.

Amennyiben feltártuk a fenti gondok valamelyikét, sorra kell vennünk a segítségadás lehetőségeit, szociális szolgáltatásainkat:

- Törekedjünk arra, hogy ezek a gyerekek igényeljék a délután 16 óráig tartó foglalkoztatást, így szabad idejük egy részét is szervezett körülmények között tölthetik.
- Tájékoztatjuk és segítjük a szülőket a különböző támogatási lehetőségek igénybevételéről.
- A szociális hátrányokkal küzdő gyerekeknél kiemelt figyelmet fordítunk a pályaaorientáció, a továbbtanulás kérdésére.
- A kulturált viselkedés szabályait minden szinten közvetítjük és megköveteljük tanulóinktól.
- Könyvtárunk szolgáltatásaival, rendhagyó órákkal, egyéb programok szervezésével igyekszünk a kulturális hátrányokat csökkenteni.
- Figyelemmel kísérjük azokat a pályázati lehetőségeket, amelyek a támogatásra szoruló gyermekek segítésére irányulnak.
- A gyerekek életkorának megfelelő szinten prevenciót tevékenységet látunk el, csökkentve a káros szokások kialakulását.
- A korszerű és egészséges életvezetéshez nyújtunk ismereteket tanítványainknak.
- Egészségügyi szűrővizsgálatokat, felvilágosító előadásokat szervezünk.
- Igénybe vesszük a Gyermekjóléti Szolgálat szociális munkatársának segítségét.
- Munkaközösséget működtetünk a feladatok koordinálására.
- Együttműködési megállapodást kötöttünk a Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézménnyel.

Az esélyegyenlőség elvének érvényesítését szolgálják mindezek a tevékenységek, melyeket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulóknál végzünk.

8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény tanulóinak közösségét tagintézményenként diákönkormányzat képviseli. A diákönkormányzat által biztosítja az intézmény annak a lehetőségét, hogy a tanulók összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

Az iskola egyes alapidokumentumai a Diákönkormányzattal való egyeztetési vagy véleményezési folyamaton keresztül lépnek életbe, illetve ezeken keresztül változtathatók meg. A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében.

A diákköszgyűléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját. A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének.

Iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről
- a működéséhez biztosított pénzeszközök felhasználásáról
- hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről
- tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról

9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

9.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

Szülők - pedagógusok együttműködése annak belátásán alapul, hogy a nevelés célja, alanya a tanuló, de nem elszenvedője annak, hanem partner a folyamatban. A nevelők fontos feladata, hogy megragadjanak minden alkalmat arra, hogy tanítványaikat a lehető legsokoldalúbban

megismerjék, mert így osztozhatnak gondjaikban, örömeikben, így segíthetik őket problémáik megoldásában, így befolyásolhatják neveltségük pozitív irányba mozdulását. Az együttműködés alapján a gyermekek nevelése iránt érzett közös felelősséget tekintjük. Megvalósulási formáit a közös pedagógiai feladatokra építjük. Azonos nevelési elvek alapján, az azonos értékek elsődlegességét tartjuk fontosnak. A közös célok megvalósításhoz tudatosítjuk az elvárásokat. Fontos a kölcsönös támogatás és bizalom, a tolerancia, a partneri kapcsolat, a korrekt tájékoztatás. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közös munkája.

Cél:

- a család és az iskola közös felelősségének erősítése
- a tanulók életkorukhoz, tudásszintjükhöz igazodó egyéni erőfeszítés során fejlődjenek a szülők és a család segítségére
- a tanulók érdekérvényesítésében harmonikus együttműködés a szülőkkel.

Az együttműködés alapja:

- jogi alap: Köznevelési törvény „A gyermek, a tanuló és a szülő jogai, kötelességei”, „A pedagógus jogai és kötelességei”
- az új nemzedékről való gondoskodás az egész társadalom ügye, a fő felelősség azonban a családnak
- a közös pedagógiai feladatok
- szülő együttműködik a pedagógusokkal, segíti az iskolai nevelőmunkát
- a pedagógus, az iskola segítséget nyújt a szülőnek a nevelési problémák megoldásában, a helyes gyermeknevelésben.

Az együttműködésből adódó feladatok:

A pedagógus:

- a szervezett találkozások alkalmával beavatja a szülőket az osztályközösség nevelésének célkitűzéseibe, feladataiba, tájékoztatást ad az elért eredményekről, problémákról

- a tanulót és a tanuló szüleit az iskola életéről, a feladatokról, a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan szóban, illetve írásban a KRÉTA rendszeren keresztül tájékoztatják
- használja a digitális munkarend során megismert és rendszeresített platformokat, mint pl.: KRÉTA, Google Meet, Skype, Facebook Messenger, e-mail stb.
- figyelembe veszi a szülők tapasztalatait, szervezési rutinját
- arra törekszik, hogy az osztály szülői közössége rendszeresen vegyen részt, nyújtson segítséget a gyermekközösség szervezeti életében.

A szülő:

- tartson rendszeres kapcsolatot a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal,
- használja a digitális munkarend során megismert és rendszeresített platformokat, mint pl.: KRÉTA, Google Meet, Skype, Facebook Messenger, e-mail stb.
- tekintse feladatának, hogy az osztályfőnök által javasolt teendőkre gondot fordítson a családi nevelés során
- érezze saját ügyének a gyermeke osztályközösségének tevékenységét
- aktívan vegyen részt az iskolai szülői értekezleteken, fogadóórákon és rendezvényeken
- az iskolai SZMK által felvállalt és meghatározott feladatoknak lehetőségeihez mérten legyen aktív részese
- az iskolai munkatervről, az iskolai dokumentumokról az SZMK a törvényi előírásoknak megfelelően kap tájékoztatást, véleményezési joggal élhet.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

- szülői munkaközösség fórumai
 - szülői értekezletek:
 - o előre tervezett évente két alkalommal (szeptember, február)
 - o rendkívüli szülői értekezletek
- feladata:
- o szülők és pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
 - o a szülők tájékoztatása az országos és a helyi közoktatás politika változásairól
 - o az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, pedagógiai programjáról, a helyi tanterv követelményeiről
 - o az osztály tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.

- pályaválasztási tanácsadás
 - a szülők kéréseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskolavezetéséhez.
- fogadó órák:
- szeptembertől két havonta(az adott hónap első
hétfőjén 17-18 óráig) feladata:
- a szülők és a gyermeket tanító pedagógusok személyes találkozása, mely
alkalommal a szülő tájékoztatást kap saját gyermekének tanulmányi
előmeneteléről, iskolai magatartásáról
 - egy - egy tanuló egyéni fejlesztéséhez nyújt konkrét tanácsot (otthoni tanulás,
szabadidő helyes eltöltése, tehetséggondozási feladatok, továbbtanulás segítése)
- igazgatói fogadó óra
- havonta (minden hónap első hétfőjén 17-18 óráig)
feladata:
- a tanulót érintő egyéni, az osztályfőnök által nem rendezhető probléma
megbeszélése
- nyílt tanítási órák
- feladata:
- a szülő megismerje a nevelő - oktató munka mindennapjait
 - közvetlenül tájékozódjon gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről
 - mintát adjon az otthoni segítséghez, felkészüléshez
- rendszeres írásbeli tájékoztatás:
- feladata:
- a szülők tájékoztatása a tanuló magatartásával és szorgalmával összefüggő
eseményekről
 - a tankötelezettség teljesítésének szülőket érintő feladatairól
 - iskolai vagy osztályszintű programokról
- családlátogatások:
- ajánlott az 1. és 5. osztályokban, ill. osztályfőnökváltás esetén
 - a tanulót érintő problémás esetekben
- feladata:
- a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése

- tanácsadás a gyermek optimális fejlődése érdekében
- ünnepeink feladata:
 - bemutatni az intézmény hagyományait, közvetíteni, mint fontos és meghatározó érték
- gyermek-szülő közös szabadidős programok feladata:
 - a közös élmények átélésével erősíti a diákok, szülők, pedagógusok partneri kapcsolatát, mely pozitívan hat az intézmény nevelő-oktató munkájára
- esetmegbeszélés, konzultáció feladata:
 - utat keresni a konkrét problémák megoldására

Leendő elsőseink számára az óvoda és az iskola közötti átmenetet, valamint a szülők és a pedagógusok közötti jó kapcsolatot segíti elő az iskolahívogató programsorozat megszervezése, melynek célja, hogy tájékozódjanak az intézményben folyó nevelő-oktató munkáról.

9.2. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

- közösségi nevelés órák
- tanítási órák
- óraközi szünetek
- osztályrendezvények
- Diákönkormányzat megbeszélései (havi rendszerességgel, éves program összeállítása, lebonyolítása, érdekképviselés)
- DSE programok
- diákközség (évente, illetve igény szerint az iskola életét érintő problémák megvitatása a kibővített iskolavezetés és a tanulók közvetlen részvételével)
- a tanórán kívüli iskolai élet szervezett formái (napközi, tanulószoba, sportfoglalkozások, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások, szabadidős tevékenységek, iskolai rendezvények)
- táborok
- gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység (rászorulók érdekeinek megfelelően)

9.3. Kapcsolattartás külső partnerekkel

Az iskolánkban folyó, sokrétű pedagógiai munka megfelelő szintű irányításának érdekében és a nyitott iskola iránti elvárásoknak megfelelően rendszeres munkakapcsolatban állunk, illetve szükség és lehetőség szerint együttműködünk a következő intézményekkel:

- Karcagi Tankerületi Központ
- Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény – Család- és Gyermekjóléti Központ
- Ilosvai Varga István Művelődési Központ
- Kunhegyes Város Óvodai Intézmény Bölcsőde és Konyha
- Karcagi SZC. Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola
- Egyházak:
 - o Magyar Katolikus Egyház
 - o Magyarországi Református Egyház
- Jász-Nagykun –Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kunhegyesi Tagintézménye
- iskolaorvos, védőnői szolgálat
- Országos Mentőszolgálat
- gyámhivatal
- iskolarendőr
- Kunhegyes Város Önkormányzata
- vállalkozók
- civil szervezetek.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az intézmény vezetése rendszeres kapcsolatot tart fenn az egészségügyi intézmények illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát, illetve egészségügyi felvilágosító előadásokat.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattal, gyámhivatallal.

A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítése, fejlesztése és az eredményes beiskolázás céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a

város oktatási és művelődési intézményeinek munkájába.

A feladatok koordinálására két intézménnyel kötöttünk együttműködési megállapodást:

- Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény – Család- és Gyermekjóléti Központ
- Kunhegyes Város Óvodai Intézmény.

10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

10.1. Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni tanulói munkarend szerint tanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozóvizsga, javítóvizsga, pótló- és különbözeti vizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: január, május és augusztus folyamán (intézményi döntés szerint).

10.2. Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) tanulmányait egyéni tanulói munkarend alapján folytatja,
- d) hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben adott tantárgyból meghaladja a 30%-ot és kevés osztályzata miatt nem osztályozható, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni.

Ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Elégséges számú az osztályzat akkor, ha az adott tantárgyból az adott félévben eléri a tantárgy heti óraszámát, de minimum 3-at (pl.: 5. évfolyamon matematikából 4-et, történelemből 2+1-et). Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozóvizsga tétele mellett lehetséges.

A tanuló és a kiskorú tanuló szülője, gondviselője számára elérhetővé kell tenni a tantárgyanként és évfolyamonként meghatározott követelményeket annak érdekében, hogy a tanuló eséllyel készülhessen föl az osztályozóvizsgára. A vizsgára a tanulót a szülő készíti fel. Az osztályozóvizsga az adott tantárgyak adott évfolyama követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanuló az osztályozóvizsgán az adott évfolyam tantárgyaiból az alábbiak szerint köteles beszámolni, figyelembe véve, hogy egy napon 3 írásbeli vizsgánál többet nem tehet.

TANTÁRGY			
	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Etika/Hit- és erkölcsan		SZÓBELI	
Cigány népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret/Természettudom ány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI		
Fizika		SZÓBELI	
Kémia		SZÓBELI	
Idegen nyelvek		SZÓBELI	
Állampolgári ismeretek		SZÓBELI	
Etika/Hit- és erkölcsan		SZÓBELI	

Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Cigány népismeret		SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Dráma és színház		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

Ha a tanulónak nem szükséges minden tantárgyból osztályozóvizsgát tennie, akkor – a készségtárgyakat kivéve – a szóbeli és írásbeli vizsgát is tennie kell.

Az osztályozóvizsgák időpontjai:

- az egyéni tanulói munkarend szerint tanulók számára félévkor és év végén az osztályozóértekezlet előtt,
- 250 óra hiányzást meghaladó esetben a félévi vizsga az osztályozóértekezlet előtt, az év végi vizsga augusztus utolsó hetében.

Az osztályozóvizsgák időtartama: 2 nap.

Az írásbeli vizsga időtartama maximum 60 perc, a szóbeli vizsga időtartama 30 perc, a vizsgák között 10 perc szünetet kell biztosítani a tanuló számára.

A feladatokat a szaktanárok állítják össze a helyi tantervben rögzített követelmények figyelembe vételével. A feladatlapon fel kell tüntetni az elérhető, az elért pontszámot és az érdemjegyet. Az írásbeli feladatlapon mellett a szóbeli vizsgák felkészülési lapjait is meg kell őrizni.

A félévi illetve az év végi értékelésbe nem számíthatók bele az év közben szerzett osztályzatok.

Az osztályzatok megállapításának szabályai:

- elégtelen: 0% -30 %
- elégséges: 31% - 50%
- közepes: 51 % -75 %
- jó: 76 % - 90%
- jeles: 91 % -100 %.

Csak minimum követelményeket tartalmazó feladatok esetén az elérhető osztályzat legfeljebb elégséges.

Ha a tanuló neki felróható ok miatt nem jelenik meg az osztályozóvizsgán, akkor elégtelen osztályzatot kap; év végi vizsga esetén tanévet köteles ismételni.

10.3. A javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyári folyamán konzultációs lehetőséget biztosíthat.

Javítóvizsga esetén a diák az adott tantárgy(ak)ból írásbeli és szóbeli, illetve gyakorlati vizsgát köteles tenni.

Az érdemjegyek megállapításának szabályai megegyeznek az osztályozóvizsgáéval.

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet. Ha a tanuló neki felróható ok miatt nem jelenik meg a javítóvizsgán, akkor elégtelen osztályzatot kap; évi végi vizsga esetén tanévet köteles ismételni.

10.4. A pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg az osztályozó-, illetve a javítóvizsgán, vagy annak letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

10.5. Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték, átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

10.6. Az értékelés rendje, a továbbhaladás feltételei

Az iskolai bizonyítvány az iskola igazgatójának elektronikus aláírásával ellátott digitális biztonsági okmány formájában kerül kiállításra 2026-tól felmenő rendszerben. A tanulmányi rendszerben kiállított, tárolt és nyilvántartott digitális bizonyítványról kizárólag az arra jogosult tanuló vagy a tanuló szülőjének – a tanulmányi rendszeren keresztül is előterjeszthető – kérelemére hiteles papír alapú másolatot (a továbbiakban: díszpéldány) kell kiállítani. A díszpéldány első példánya ingyenes, a második példányért kormányrendeletben meghatározott térítési díjat kell fizetni.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A tanév végén az érdemjeggyel értékelt tanulónak a kötelező tantárgyakból legalább elégséges osztályzatot kell megszereznie a továbbhaladáshoz. Az első osztályban a tantervi követelményeket nem teljesítő tanuló munkája előkészítő jellegű.

Ha a tanuló legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, akkor javítóvizsgát tehet a következő tanévet megelőző augusztus hónapban.

Ha a tanuló tanév végén 3-nál több tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a tanévet meg kell ismételnie.

Ha a magasabb évfolyamba lépéshez, az év végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, az *Osztályozóvizsga* című részben leírtak szerint kell eljárni.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan

mulasztása meghaladja a 20 tanítási órát, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

A követelmények teljesítését a nevelők az évközi érdemjegyek alapján bírálják el. Az év végi érdemjegyek reális megállapításához a pedagógusnak következetesen kell írásban-szóban ellenőriznie tanítványai tudását, s a tanulóknak optimális számú osztályzattal kell rendelkezniük. Ez a tantárgyak heti óraszámától függően a következő: az osztályzatok száma havonta minimum érje el az adott tantárgy heti óraszámát! (Heti 1 óraszám esetén havonta minimum 1 db, heti 2 óraszám esetén havonta minimum 2 db osztályzat stb.)

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az adott osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület megkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi jegyek alapján a tanuló javára módosítja.

10.7. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanuló joga, hogy az adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.

A tanuló az intézménnyel (ezen belül a tagintézményekkel) tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől a tagintézmények vezetői döntenek. A tanuló átvételére a tanítási év közben bármikor lehetőség van. Az átvételi kérelemkor a felvételi kérelmeknél meghatározott iratokat, az elvégzett iskolai évfolyamokat igazoló bizonyítványt is be kell mutatni.

Az intézmény (ezen belül a tagintézmények) átvételi kérelem elbírálásáról értesíteni kell:

- a kiskorú tanuló szülőjét
- az előző iskola igazgatóját.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, és az intézményből (ezen belül a tagintézményekből) való hivatalos eltávozással szűnik meg. A tanuló jogait a tanulói jogviszonya fennállása idején gyakorolhatja.

11. „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” kiemelt uniós projektben vállalt feladataink

EFOP-3.1.5-16-2016-00001

A pályázatban kötelezően résztvevő intézmények pedagógusainak kiemelt feladata a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók segítése. Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló az, akinek a tanulmányi eredménye nem éri el a 3,00 átlagot. Ezek a diákok hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek, nagy részük SNI-s vagy BTMN-es, igazoltan vagy igazolatlanul mulasztott óráik száma pedig a legmagasabb az iskolában.

A tantestület minden tagja számára megnövekedett feladatot jelent és kiemelt figyelmet követel e célcsoport támogatása: motivációjuk erősítése a tanulás iránt, bevonásuk az iskolai programokba, sikerélményekhez juttatásuk, tanulmányi munkájuk segítése, hiányzásuk mérséklése, családjukkal való kapcsolattartás – ezáltal az iskola iránti elköteleződésük erősítése.

Az Európai Unió országaiban közös cél: a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók arányának 10 % alá csökkentése. A cél teljesítése érdekében – bár ez intézményünkben a hátrányos helyzetű tanulók arányának növekedése miatt egyre nehezebben tartható – a következő feladatokat vállaltuk:

Intézményfejlesztési területek:

1. Esélyegyenlőség

Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a tanulószobai és napközis foglalkozás, a szakkörök és a diákkörök, a szervezett kulturális / szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében.

- A tanulószobai, a napközis foglalkozás és az informatikai hozzáférések segítségével az iskolában megfelelő pedagógiai környezetet kínálunk a családi háttér kompenzálására a tanulás, a házi feladat elkészítéséhez.

2. Méltányos oktatásszervezés

Intézményünk nyitott: minden tanuló értékes, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók

értékeinek kibontása, megerősítése a domináns.

- Az intézmény/osztályok/csoportok tanulói arányait tekintve az esélyegyenlőségi helyzetet megtartjuk / kialakítjuk és érvényesítjük a felvételi eljárás során.
- Az iskolánk tárgyi környezetét a tantermekben és az iskola egyéb helyiségeiben (pl. aula) úgy alakítjuk ki, hogy az tükrözze az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit.
- Az iskolafejlesztést úgy hajtjuk végre, hogy nemcsak a gyermekek, hanem munkatársak és a szülők/gondviselők érdekeit és véleményét is figyelembe vesszük.

3. Szervezetfejlesztés

Kiemelt figyelmet fordítunk a nevelőtestületünk tagjainak az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató szervezetfejlesztésben való személyes elköteleződésének növelésére.

- Közösségfejlesztő eseményeket: nevelőtestületi napot évente 1, családi napot évente 1 alkalommal szervezünk.
- Aktívan használjuk a korai iskolaelhagyási jelzőrendszert, az ESL-modult, az adatokat magunk is értelmezzük, a szükséges beavatkozásokat elvégezzük.

4. Partner kapcsolatok fejlesztése: családokkal való kapcsolattartás, családok bevonása, ágazati és ágazatközi együttműködések

Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

- Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére.
- Feladatellátási helyünk rendszeresen (pl. tanévente két alkalommal) szervez a családokkal, szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítását, elősegítését célzó közösségi napokat, családi napokat, melynek megtervezéséért és megvalósításáért az ILMT alapú partnerkapcsolati fejlesztés koordinátora (pl. az ILMT alapú intézményfejlesztést koordináló mikrocsoport partnerkapcsolati fejlesztésért felelős tagja) felel.
- A megtartott családi napokat kiértékeljük, tapasztalatainkat írásban is összegezzük (pl. beszámoló formájában).

5. Partnerkapcsolatok fejlesztése: óvoda-iskola, illetve iskolafokok közötti átmenet

Biztosítjuk a sikeres óvoda-iskola, iskolafokok közti átmenetet támogató fejlesztések strukturális garanciáit.

- A sikeres átmenetet támogató programok kialakításával, fejlesztésével kapcsolatos

tevékenységek megbeszélése.

- Az ILMP alapú sikeres átmenetet támogató programok megbeszélése áttekintése műhelymunka keretein belül a pedagógusok részvételével.
- A programokkal kapcsolatos eredmények évenkénti áttekintése, éves beszámoló készítése.

6. Módszertani fejlesztési terület

A teljesítményértékelés korszerű formáinak, valamint a formatív, metakognitív értékelési formák bevezetése. Tudatos értékartikuláció a tanulásszervezés formáival a hatékonyabb, eredményesebb és méltányosabb mindennapos gyakorlat kialakítása érdekében. A matematika és szövegértés kulcskompetenciák kompetenciaalapú diagnosztikája, fejlesztési eszközeinek kialakítása, fejlesztése, mérése és kritériumorientált mérése.

- Ehhez kapcsolódóan a tudatos, kritériumorientált kompetenciafejlesztés támogatása, formatív értékeléssel és metakognitív értékeléssel.
- A fenti két programelem tudatos tervezése (pl. munkacsoport működtetése).

12. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

12.1. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és minden tanév végén értékeli a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

12.2. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- a szülői munkaközösség
- az iskola fenntartója.

AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ EGYEZTETŐ FÓRUMOK NYILATKOZATAI

A Pedagógiai programot a nevelőtestület 2025. augusztus 27-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

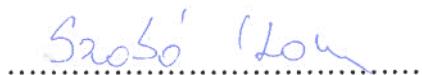
Kunhegyes, 2025. augusztus 27.

Molnár Nikoletta
a nevelőtestület képviselője

A Pedagógiai programot a szülői szervezet 2025. szeptember 11. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kunhegyes, 2025. szeptember 11.

Szabó Ilona
a szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai programot a diákönkormányzat 2025. szeptember 11. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kunhegyes, 2025. szeptember, 11.

Holocsi Hajnalka
a diákönkormányzat felnőtt segít

A tanulók a pedagógiai program módosítását diákönkormányzati képviselői útján az iskolavezetésnek javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

A módosított pedagógiai program a fenntartó jóváhagyását követően kerül bevezetésre.

13. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, tagintézmény-vezetőitől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – előre egyeztetett időpontban.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola irattárában
- az iskola könyvtárában
- az iskola nevelői szobájában
- az iskola igazgatójánál
- az iskola igazgatóhelyetteseinél, tagintézmény-igazgatójánál.

Jelenléti ív
Kunhegyesi Általános Iskola

Tárgy: Pedagógiai program elfogadása

Helyszín: Kunhegyesi Általános Iskola, 5340 Kunhegyes, Dózsa György utca 38.

Időpont: 2025. 08. 27.

Ssz.	Név	Aláírás	Megjegyzés
1.	Benedek Ilona	Benedek Ilona	
2.	Biró Lajos	Biró Lajos	
3.	Biró – Rutkai Johanna	Biró – Rutkai Johanna	
4.	Bodnár Emese	Bodnár Emese	
5.	Czicze Gábor	Czicze Gábor	
6.	Doma Istvánné	Doma Istvánné	
7.	Dr. Kissné Borbély Katalin	Dr. Kissné Borbély Katalin	
8.	Dr. Lakyné Dr. Lévai Éva	Dr. Lakyné Dr. Lévai Éva	
9.	Dubovszky –Botos Judit Anita		CSED
10.	Fürjes Ilona Judit	Fürjes Ilona Judit	
11.	Gyűjtő Imre	Gyűjtő Imre	
12.	Holocsi Hajnalka	Holocsi Hajnalka	
13.	Jancsó Erika	Jancsó Erika	
14.	Juhászné Füleki Éva	Juhászné Füleki Éva	
15.	Juhász Irma	Juhász Irma	
16.	Kassayné Karmazsin Eszter	Kassayné Karmazsin Eszter	
17.	Kató Fruzsina	Kató Fruzsina	
18.	Kiss Julianna	Kiss Julianna	

Kunhegyesi Általános Iskola

Tárgy:

Helyszín:

Időpont:

[illegible]

KARCAGI TANKERÜLETI KÖZPONT

Kunhegyesi Általános Iskola
Benedek Ilona igazgató részére

iktatószám: TK/099/01511-9/2025
ügyintéző: Kissné Soós Ágnes
email: agnes.soos@kk.gov.hu
telefon: +3659/795-207

5340 Kunhegyes
Dózsa György utca 38.
tárgy: pedagógiai program jóváhagyása (2025/2026)

Tisztelt Igazgató Asszony!

A *Kunhegyesi Általános Iskola* (OM azonosító: 200774; székhely: 5340 Kunhegyes, Dózsa György utca 38.) köznevelési intézmény pedagógiai programját a *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26.§ (1) bekezdésében* foglaltakra hivatkozva **jóváhagyom**, azzal a kitételrel, hogy a pedagógiai program szerinti többletkötelezettségeket a Karcagi Tankerületi Központ az adott évre szóló „szakmai dologi keret” mértékéig támogatja.

Karcag, 2025. szeptember 01.

Kissné Soós Ágnes
Sági István
tankerületi igazgató

